Адолат

✱ *Адолат кучли, куч эса адолатли бўлмоғи лозим*

Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси газетаси **1996 йил, 14 сентябрь, № 37 (76).** Газета 1995 йил 22 февралдан чиқа бошлаган

• 1996 йил—Амир Темур йили

СОҲИБҚИРОН ДЕЙДИКИ:

• Соҳибқирон дейдики, кимки менга келиб қўшилса, улуғланади, кимки мен билан курашмоқчи бўлса йиқилади.

• Бирон ишни қилмоқчи бўлсам, кенгашиб олиб, кейин Қуръондан фол очардим ва Қуръон ҳукми билан иш қилур эдим.

• Жангда енгиш, енгилиш иши тақдир пардаси остида яширин.

• Адолат ва инсоф билан, Тангрининг яратган бандаларини ўзимдан рози қилдим. Гуноҳкорга ҳам, бегуноҳга ҳам раҳм қилиб, ҳаққоният юзасидан ҳукм чиқардим. ҳайр-эҳсон ишлари билан одамлар кўнглидан жой олдим.

• Фарзандлар, қариндошлар, ошна-оғайни, қўшнилар ва мен билан бир вақтлар дўстлик қилган барча одамларни давлат ва неъмат мартабасига эришганимда унутмадим, хақларини адо этдим.

• Қайси ҳоким ҳукмининг таъсири чўп ва калтаклаш таъсиридан камроқ бўлса, ундай ҳоким ҳукумат юргазишга яроқсиздур.

Расмий хабарлар

• Шанбадан шанбагача

• Ўзбекистон Республикаси Президенти «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик маркази фаолиятини янада такомиллаштириш ва самарадорлигини ошириш тўғрисида» Фармон қабул қилди.

• Ўтган ҳафтада мамлакатимиз пойтахтининг энг гўзал масканларидан бири — «Юнусобод» теннис мажмуида бир ҳафта давом этган оммавий спорт байрами ниҳоясига етди. «Президент кубоги» учун ... [illegible]

[illegible]

«Пахта—96» ВИЛОЯТДА БИРИНЧИ

[illegible]

Турдибой СОЙНАЗАРОВ,
«Адолат»нинг ўз мухбири.

• 1996 йил—Амир Темур йили

БУЮКЛИКНИ АНГЛАШ

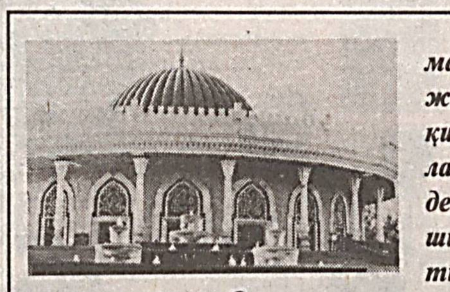

Бугун гўзал пойтахтимиз Тошкентнинг қоқ марказида Темурийлар тарихи давлат музейи жадал суръатлар билан қад кўтармоқда. Соҳибқирон Амир Темур бобомизнинг қутлуғ номи билан аталгувчи хиёбон ҳуснига узукка кўз қўйгандек ярашиб тушган бу кошона ҳар бир ватандошимиз дилида ҳайрат ва ҳаяжон, ғурур ва ифтихор ҳисларини уйғотмоқда.

Гарчанд бу муҳташам зиёратгоҳ — музей ҳали расман очилмаган бўлса, ... [illegible]

[illegible]

биринчидан, соҳибқироннинг улуғвор сиймоси бизга миллатни миллат, давлатни давлат қилиш учун;

иккинчидан, миллатни бирлаштири[illegible]

[illegible] ридан бири бўлиб қолажак.

Ҳайриддин СУЛТОН.

Тошкентдаги «Юлдуз» тикувчилик ишлаб-чиқариш бирлашмаси жамоаси ишлаб чиқаришга чет эл технологияларини жорий қилиб, харидоргир моллар тайёрлашга муваффақ бўлишмоқда.

СУРАТДА: бирлашманинг фирма дўкони доимо гавжум; бирлашма бош директори Абдуваҳоб Тошпўлатов харидорлар фикрини ўрганмоқда.

• Бугунги сонда

НОН ИМОНДАЙ АЗИЗ

— саҳифасини ўқинг —

Газетамизнинг 2-саҳифасида «Нон имондай азиз» сарлавҳаси остида тайёрланган материаллар билан танишасиз. Зеро, нон-ҳаёт манбаи. У имондек азиз. Биз нонни ҳар қанча эъзозласак арзийди. «Бўш қоп тик турмаганидек,

нонсиз инсон ҳаётини тасаввур этиш қийин. Лекин...

• «Адолат»га жавоб берадилар

«Ё ЗАРИНГ, Ё ЗЎРИНГ БЎЛСИН...»

(«Адолат» газетаси, 1996 йил 13 июль)

Газетамизда юқоридаги сарлавҳа остида босилган танқидий мақолада Термиз аэропортидаги тартибсизликлар тўғрисида ёзилган эди. Мақола юзасидан Сурхондарё вилоятидан жавоблар келди. Қуйида уларни эътиборингизга ҳавола этамиз.

«Газетанинг 1996 йил 13 июль сонидаги «Ё заринг, ё зўринг бўлсин...» сарлавҳали фельъетон ўрнидаги мақола вилоят ҳокимлигида атрофлича ўрганиб чиқилди.

Сизга маълумки, ҳозирги кунда Республика паспорт режимини кучайтириш, айниқса, аэропорт, темир йўл вокзалларида, шаҳарлараро қатнайдиган автовокзалларда тартиб-интизомни яхшилаш, самолетларнинг учиш хавфсизлигини таъминлаш, уларда портловчи ҳамда гиёҳванд моддаларни олиб ўтиш ҳолларининг олдини олиш бўйича катта ишлар амалга оширилмоқда.

Республика Ички ишлар вазирлигининг 1995 йил 20 июлдаги кўрсатмасига кўра фуқароларга гувоҳномага кўра чипталар берилиши таъқиқланганлиги Республикамиз барча фуқаролари каби газета ходимларига ҳам таaллуқлидир.

Узоқ сафарга, айниқса, хизмат сафарига чиққанда, албатта фуқаролик паспорти ҳар бир кишида бўлиши кераклиги ҳаммага маълумдир.

Газета ходимлари Республика Ички ишлар вазирлигининг кўрсатмасини қўпол равишда бузганликлари сабабли, чипталар ёзилган бўлсада, улар самолетга қўйилмаган.

Юқоридагилардан кўринадики, газетада чоп этилган фельъетон ҳеч қандай асосга эга эмас. Газетанинг номи «Адолат» бўлганлиги сабабли унда чоп этиладиган фельъетон, мақолалар ҳам адолатли бўлмоғи лозим деб ўйлаймиз.

Ж. НОРАЛИЕВ,
Сурхондарё вилояти ҳокими».

«Сизнинг 27/66 13 июль 1996 йил хатингиз юзасидан Сурхондарё вилояти Термиз шаҳар аэропорти текширилиб, қуйидагилар аниқланди.

Ҳақиқатан ҳам Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг 1995 йил 20 июль кунидаги кўрсатмасига биноан тегишли кишиларга авиачипталари бериш мумкинлиги кўрсатилган. Қолган барча фуқароларга паспорт асосида чипталар берилсин, деб кўрсатилган. Шундай бўлсада ходимларингизга гувоҳнома асосида авиачипталар ёзилган ва Юрий Нагорнов томонидан учишларига рухсат берилмаган.

Б. ЖЎРАМУРОДОВ,
Сурхондарё вилояти Ички ишлар бошқармаси Коррупция, рекэт, терроризмга қарши кураш бошқармаси бошлиғи вазифасини вақтинча бажарувчи, милиция полковниги».

ХАТЛАР ВА ФЕЛЬЕТОНЛАР БЎЛИМИДАН:

Очиғини айтганда, жавобларни ўқиб ёқа ушламасдан илож йўқ. Чунки иккаласининг ҳам мазмуни бир хил, яъни, гувоҳнома билан берилган чипта орқали самолётга чиқармай тўғри қилганлар.

Аслида мақолада шу нарса таъкидланган. Лекин хизмат гувоҳномаси билан бировлар учиб кетган, бировлар эса қолиб кетганлиги айтилган. Мақолани «атрофлича ўрганиб чиққан» ҳоким бува эса бунга эътибор бермаган. Масалан, эътибор берилса мақолада: «Нагорновга қилган илтижоларимиз бекор кетди. У «тартиб шундай», деб туриб олди ва Ўзбекистон Ички ишлар вазирлигининг 1995 йил 20 июлдаги қарорини кўрсатди.

... Нима ҳам дердик, қонун, қоида барчага баробар. Унга ҳамма бўйсуниши керак. Аммо Термиз аэропортида ундай эмас экан... Чунки редакциямизда ходимларимизга бундан деярли бир ой муқаддам Термиз аэропортида гувоҳнома билан сотилган билетни топдик...

Бундан хулоса шуки, Термизда хоҳлашса гувоҳнома билан билет сотишади, хоҳлашса учириб юборишади, хоҳлашмаса йўқ. Бунга исбот бор. Бироқ вилоят ҳокими ҳам, вилоят ички ишлар бошқармасидагилар ҳам эътибор беришмаган. Яъни мақолани диққат билан ўқиб чиқишмаган.

Агар ўқиб чиққанларида, Термиз аэропортидаги тартибсизликлар, аэропорт бошлиғи ва унинг қўл остидагиларнинг интизомсизликларига ўз вақтида баҳо берган бўлишарди.

Яна битта гап. Бизга маълум бўлишича, Сурхондарёда газета танқидларига доим ҳам холис муносабатда бўлишмайди. Танқид чиқиши билан унга эътироз билдиришга ҳаракат қилишади. Бошқа газеталарда чоп этилган танқидий мақолаларнинг бир нечтасига вилоят ҳокими шахсан эътироз билдирганидан хабаримиз бор.

Начора. Тарки одат амри маҳол, деганларидек биз жаноб Ж. Норалиевнинг бу галги эътирозидан ҳам хафа эмасмиз.

Президентимизнинг сессияларда матбуотни демократлаштириш, танқидга муносабатни ўзгартириш тўғрисида жон куйдириб гапирганлари ҳали Сурхондарё вилоятидаги раҳбарларга етиб бормаган кўринади. Акс ҳолда ҳоким жаноблари «дўқ-пўписа» қилмасдан (ўзлари ҳам сессияда эшитган эдилар) аэропортдаги камчиликларни бартараф этиш борасида чора кўргани ҳақида бизга объектив хабар қилган бўларди. Шундай эмасми?

ХАБАРЛАРИДАН

• Пайшанба кунги манбаларда сентябрь ойи охирида Япония ҳукумати Бош вазири Рутаро Хашимато расмий ташриф билан АҚШга бориши маълум қилинди.

Нью-Йоркда бўлиб ўтадиган бу расмий учрашув чоғида Бош вазир Президент Билл Клинтон билан икки томонга тааллуқли бўлган долзарб муаммолар устида тўхтаб ўтишини алоҳида таъкидламоқда. Шунингдек, Япония ҳукумати диққат марказидаги ҳарбий қўшинлар масаласи ҳам кўриб чиқилади.

* * *

• АҚШ Президенти Билл Клинтон мамлакат бўйлаб сайловолди сафарини давом эттирмоқда.

Мана, уч кундирки, у мамлакатнинг Колорадо штатида аҳоли турмуш даражаси, нафақа-хўрлар ҳаёт тарзини ҳам ўрганмоқда.

Яқин кунларда Президент Билл Клинтон мамлакатнинг бошқа штатлари, Аризонадаги қариялар нафақаси масаласи билан шуғулланишни ҳам режалаштирган.

* * *

• АҚШ Президенти Билл Клинтоннинг олиб бораётган ички сиёсатини бугунги америкаликлар турлича таҳлил этишмоқда.

Айниқса, Жоржтаун колледжида бож тўлаш масаласига бағишлаб ўтказилган йиғинда бу ҳақда очиқ-ойдин айтишди.

Америкаликлар: «Ҳар сафар у бизнинг солиқларимизни ошириш учун важ-карсонлар топмоқда» дея эътирозлар айтишмоқда.

«Билл Клинтоннинг илк президентлик ваъдалари эсдан чиқди. 1992 йилги солиқни қисқартириш ҳақидаги ваъдаси ҳам қоғозда қолиб кетди» деб айтишмоқда.

Президент эса ҳозирча бу масалада аниқ бир фикр билдиргани йўқ.

* * *

• Техника асри америкаликларнинг ҳаётига сингиб кетган. Лекин тараққиёт шунчалик шиддаткор кучки, у ҳар қандай жамиятнинг мукаммал кишисини ҳам ўз устида ишлашга мажбур этади.

Вашингтонда ўқитувчиларни ҳам қайта ўқитиш масаласи кўпчиликни жиддий ташвишга соляпти.

Пайшанба кунги манбааларда Америка ўқув юртлари Миллий Комиссиясида ҳам шу муаммога тўхтаб ўтилганлиги хабар қилинганди. «Миллат камолоти учун бу зарур тадбир» дейишмоқда америкалик мутахассислар. Халқ таълими бўлими мутахассислари ўқитувчиларни қайта тайёрлаш хусусида махсус Лойиҳа ишлаб чиқдилар.

* * *

• Президент Клинтон бутун дунёда терроризмга қарши курашга оид миллиард долларлик режани маъқуллади.

Ушбу режа терроризмга қарши кураш бўйича федерал агентларни кўпайтириш, миллий аэропортларни бомбаларни топиш имконини берадиган махсус юқори техник асбоблар билан таъминлаш, шубҳали юки бўлган йўловчиларни компьютер тизимлари ёрдамида кузатишни ўз ичига олади.

Баъзи танқидчилар Клинтоннинг режасини ҳаддан ташқари, дея баҳоламоқдалар. Бу фикр режанинг аэропорт ходимлари ва федерал агентларга шубҳали йўловчиларнинг кимлигини бир зумда аниқлашга ёрдам берадиган алоҳида нусха кўчириш тизими ҳақида сўз юритилган қисмига тааллуқлидир.

* * *

• АҚШнинг тергов олиб бораётган сенат комиссияси немис жосуслари иккинчи жаҳон уруши чоғида, ҳатто, Қизил хоч вакилларини ҳам ёллаб, маълум мақсадларда фойдаланганларига исбот топди.

Женевада жойлашган Халқаро Қизил хоч қўмитаси ушбу расмий маълумотда қатъий исботлар кўп эмаслигини баён этди. Бироқ Қизил хоч уруш даврида ҳақиқатан ҳам 10 киши жабрланганларга ёрдам кўрсатиш агентлигига хизмат қилганлигини тасдиқлади.

* * *

• Ўтган ҳафтада ўзларининг қонли хуружлари билан Мехикони ҳайратга солган исёнчилар тўдаси тахмин қилишларича, камбағал ва энг нотинч туманларда 1960 йиллардан бери фаоллик кўрсатиб келаётган инқилобий ташкилот билан боғлиқдир.

Мексиканинг 32 та штатидан 5 тасида хужум уюштирган Халқ инқилобий армияси (ХИА) кейинги йилларда содир этилган ҳар хил зўравонлик хуружлари учун жавобгарликни ўз зиммасига олган номаълум тўдаларнинг «харбийлашган қўли»дир.

* * *

• Бенедектин монахи Адам роҳибликдан кўра асаларичиликда кўпроқ донг таратган эди.

Дунёдаги етакчи мутахассислардан бири бўлган бу асаларичи Бенедектин монастири яқинидаги шахсий шифохонасида икки аср юзини кўришга икки йилгина қолганда оламдан кўз юмди.

Адам яратган Бэкфаст суперасаларилар бутун асаларичилик тарихида энг йирик ва энг серасал ҳисобланади.

* * *

• АҚШ Савдо вазирлигининг озиқ-овқат маҳсулотлари, дори-дармонлар ва пардоз-андоз воситаларининг сифатини назорат қилувчи бошқармаси америкаликларга қаймоқли пишлоқ ейишни тавсия этмади.

Сабаби — Италияда юз берган бир ўлим ва уч ботулизм ҳодисасини шу нарса билан боғламоқдалар. Жиголио, Пармалет ва Сол ди Вол савдо маркаси остида Америкага импорт қилинаётган қаймоқли пишлоқ, ҳатто эски бўлмасада, ноxуш ҳид анқимасада, ботулизмни келтириб чиқарадиган бактерия билан зарарланган бўлиши мумкин.

• «Обуна—97»

Муҳтарам дўстлар! Азиз муштарийлар!

Эртадан бошлаб республикамизнинг барча алоқа бўлимларида «АДОЛАТ» ***газетасига 1997 йил учун ОБУНА бошланади.***

«Адолат» газетаси энг яқин маслаҳатгўйим, маслакдошим бўлсин десангиз,

МАРҲАМАТ, ОБУНА БЎЛИШГА ШОШИЛИНГ.

У энг арзон, ҳафтада бир марта-шанба кунлари чиқадиган оммабоп, қизиқарли ва ўқимишли, севимли газетангиз бўлиб қолишига таҳририят кафолат беради.

Маълумотлар олиш учун телефон: 33-41-89

НОН ИМОНДАЙ АЗИЗ

... Пахта билан биргаликда бошоқли дон экинлари етиштириш мамлакатимиз қишлоқ хўжалигининг яна бир ихтисослашган соҳасига айланмоқда...

Шу борада қишлоқ хўжалик соҳасида, ғалла етиштиришимизда эришилган натижаларга тўхталиб ўтмоқчиман.

Деҳқонларимизнинг фидокорона меҳнати туфайли ҳозирги кунда республика бўйича 1 миллион 820 тонна ғалла, жумладан 1 млн. 700 минг тонна буғдой тайёрланди. Шуни айтиш керакки, ўтган йилнинг шу муддатига нисбатан бу йил ғалла 100 минг тонна, буғдой эса 200 минг тонна кўп тайёрланди.

1995 йилда ўртача ҳосилдорлик гектарига 21 центнер бўлган бўлса, бу йил бу рақам 22 центнерни ташкил этди. Агар бу йил об-ҳаво лалмикор майдонларда ғалла етиштиришга салбий таъсир кўрсатганини инобатга олсак, бу натижалар ниҳоятда салмоқли эканлиги аён бўлади.

Ислом КАРИМОВ

НЕЪМАТЛАР СУЛТОНИГА МУНОСАБАТ ШУМИ?

Дастурхонимиз кўрки, фаровонлигимиз манбаи бўлган неъматлар султони — Нон ҳақида бугунги кунда ҳаяжон билан гапирмай, уни тайёрлаш ва харидорларга етказиб бериш билан боғлиқ муҳим ишларни, муаммоларни алоҳида таъкидламай бўлмайди. Одам боласи борки, ҳар қандай лаззатли таомдан устун турадиган, еган сайин егинг келадиган нонни доимо улуғлаб келган. Унинг ерга тушган ушоғини кўзга суртиб, тавоб айлаган.-Буюк неъматга бўлган бундай муносабат ҳозир ҳам ўзининг аҳамиятини йўқотгани йўқ. Эндиликда манаман деган шаҳарларни қўйинг, ҳатто қатор туман марказларию қишлоқларда, шаҳарнинг аҳоли гавжум маҳаллаларида кичик нон цехлари, нонвойхоналар ишлаб турибди. Тандирдан эндигина узилгандек «Винклер» ускуналаридан олинаётган хилма-хил нон ва нон маҳсулотлари ҳеч кимни беларво қолдирмаяпти. Бу биринчи навбатда элимиз фаровонлиги, турмушимиз тароватини ифодалаш билан бирга жойларнинг ўзида аҳолига катта қулайликлар яратилаётганлигини ҳам кўрсатиб турибди.

Буни қарангки, яқин беш-олти йил аввал бўлганидек, дўконлар олдида нон пойлаб, навбат кутиб турган асабий харидорларни энди учратмаймиз. Чунки нон маҳсулотлари билан савдо қилиш кейинги пайтда тобора [illegible] бормоқда. Дўконлардаги хилма-хил нон [illegible] харидорларга мунтазам [illegible]. Уларнинг турлари [illegible] санаб [illegible] кетасиз. Тошкент шаҳрининг Шифокорлар шаҳарчасидаги «Шифокор» нон корхонаси, генерал Узоқов кўчасидаги «Тугзор» нон корхонаси сингари қатор жамоаларнинг ширин-шакар [illegible], нонларини, нон маҳсулотларини кўрган одамнинг ҳаваси келади. Уларнинг қўлга олиб [illegible] булар [illegible]. Ҳа, уддаласа бўлади. Ахир нон зотининг қўлидан келмайдиган, уддаласа бўлмайдиган иш борми?! Яқинда Акмал Икромов туманидаги озиқ-овқат маҳсулотлари билан савдо қилувчи «Яккабоғ» жамоа корхонаси «Ўзбексавдо» давлат уюшмасининг тавсияси билан «Фарҳод» деҳқон бозори ёнида кичик нон цехини ишга туширди. Олий навли ундан 550 граммли буханка нон ишлаб чиқаришни йўлга қўйди. Буни қарангки, янги маҳсулот [illegible] бозорга [illegible] чаққон [illegible] кетди. [illegible]

Бундай янгиликлар, қулайликлар республикамизнинг кўпгина жойларида амалга оширилаяпти. Аммо шунча қилинган саъй-ҳаракат, меҳнатларга ҳамма жойда ҳам бир хилда хос фидойилик кўзга ташланмаяпти. Баъзан шундай ҳоллар рўй берадики, сотиб олинган ноннинг сифатсизлигидан кўнгли ранжиган харидор уни дўконга қайтариб олиб боришга мажбур бўлади. Нега [illegible] сифати [illegible] жавоб бермайди. [illegible] пайтда нон ва нон маҳсулотларининг сифати ҳамма жойда ҳам бир хил [illegible]. Таҳририятимизга келаётган хатлар буни кўрсатиб турибди. Мана, улардан бири: Тошкент шаҳрининг Юнусобод туманида истиқомат қилувчи нафақахўр М. Абдуллаева шундай дейди:

— Ноннинг сифатини текшириб турадиган ташкилотларга нима бўлган уни? Юнусободнинг 13-мавзесидаги «Фахрия» автобус бекатига жойлашган дўконидан нон сотиб олган эдим. Кесиб кўрсам ичи нақ балчиқнинг ўзи: хамир балчиғи дўконга қайтариб беришга мажбур бўлдим.

Бундай хилма-хил, ширин, хуш таъм нонларни кўриб кўз қувонади.

Хатни олиб мазкур дўконга бордик.

— Тўғри, — дея эътироф этди сотувчи йигит. — Ҳақиқатан ҳам сентябрь ойининг бошларида бизни маҳсулот билан таъминлаётган «Сумбула» нон заводидан шундай буханка нонлар кела бошлади. Ҳатто [illegible] сотиб олишган нонларини бизга қайтариб олиб келишди. Натижада 125 дона буханка нонни акт тузиб, заводга қайтариб юбордик. [illegible]

«Сумбула» нон заводи Юнусободнинг 14-мавзесида жойлашган экан. Завод директори Зиёвиддин Сапаровдан гап нимада эканлигини суриштирдик. У турли баҳоналарни рўкач қилди:

— Ҳозир чекка-чекка жойлардан баъзи бир «ишбилармон»лар шундай нон тайёрлаб 7–8 сўмдан дўконларга беришмоқда. Бу нонлар бизнинг маҳсулотларимиз [illegible]. Мен уларнинг [illegible] ушлаб ҳам олдим. Суриштирсам, улар нон тайёрлаш технологиясига амал қилмас экан. Бу албатта бизнинг номимизга ҳам таъсир қилмай қолмайди.

Бу муаммолар билан [illegible]. Лекин бир нарсага ташвишланамиз. [illegible]

— Кечқурун харид қилинган [illegible].

— Бир кундаёқ ноннинг ичи [illegible] қорайиб, ҳажми кичрайиб кетяпти.

— Авваллари нонни «Бешёғоч» мавзесидаги асосий заводдан олардик, — дейишди Юнусободнинг «Аҳмад Дониш» деҳқон бозоридаги нон дўконининг сотувчилари ҳасрат қилишиб. — Ишимизда деярли эътирозлар бўлмасди. Ҳозир эса нонни бизга «Сумбула» нон заводи етказиб бераяпти. Шунингдек, Юнусободнинг 4-мавзесида жойлашган «Докахлеб»нинг «Ширин кулча» заводидан нон олаяпмиз. Буни қарангки, корхонанинг номи ширин холос. Маҳсулотларига сира қараб бўлмайди.

Сотувчилар бизнинг олдимизга дўконга бор-йўғи кеча олиб келинган, лекин ёрилиб, бужмайиб кетган, ўртасида ғовак пайдо бўлган нонларни уюб ташладилар. Улар яна бир нарсани алоҳида таъкидлашди: ноннинг вазни ҳамиша ҳам унинг ҳужжатида кўрсатилган миқдорга тўғри келмас экан.

Тошкент шаҳрининг қоқ марказида, аниқроғи, Шайхонтоҳур туманининг Алишер Навоий кўчасида жойлашган «Хадра-94» озиқ-овқат дўконига кирган одамнинг пештахталарга териб қўйилган беҳисоб ичимликлару, ширинликлардан кўзи тиниб, нон билан савдо қилувчи бўлимни қидириши турган гап. Боиси бу бўлим бошқалари сингари кўзга унчалик ташланабермайди.

— Бугун ҳали нон олганимиз йўқ, — деди дўкон сотувчиси Сайфулла Ёқубов кечаги кундан қолган етти буханка нонга ишора қилиб. Ваҳоланки, соат миллари бу пайтда кундуз 11.00 ни кўрсатиб турарди.

— Бир кунда қанча нон оласизлар, — сўрадик сотувчидан.

— 150 буханка.

— Қаердан?

— «6-нон заводи»дан.

— Фақат биринчи нав, 13 сўмлик буханка нонми?

— Ҳа.

— Бошқаларининчи?

— Бошқаларини билмадим, — сотувчи елка қисди.

Буни қаранг: кун пешинга яқинлашиб қолай десаю, дўконга ҳали нон олиб келинмаган бўлса. Бу ҳар қандай харидорнинг ихлосини қайтармайдими? Ахир нон оламан деб келган одам янгисини бир пойлайди, икки пойлайди, охири сабр-тоқати етмай қўл силтаб дўкондан чиқиб кетмайдими? Энди ноннинг сифати, ҳажмига ҳам бир эътибор берайлик. Кеча тайёрланган нон қотиб ётибди. Вазни 550 грамм атрофида. Аслида 600 грамм бўлиши керак. Уни кўрган харидор афтини буриштириб, қайтию кетмоқда. Агар бу нонларнинг сифати яхши бўлганида кечаги куннинг ўзидаёқ сотилиб кетган бўларди. Афсуски, «6-нон заводи»нинг бу каби маҳсулотлари Собир Раҳимов туманидаги «Қорақамиш 2/1» мавзесида жойлашган «СС Табассум» фирмасининг 1-озиқ-овқат дўконида ҳам сотилмоқда. Биз дўконда бўлган пайтда машинадан 13 сўмлик буханка нон энди туширилаётган экан. Бу нонларнинг сифати, таъми-мазаси ҳақида доимий харидорлардан суриштирганимизда бирортасидан ижобий гап эшитмадик.

Буханка нонларни кўпинча шу ердан сотиб оламан, — деди Мария Васильевна. — Аммо ичи кўпинча пишмаган, намиққан бўлади. Кўриниши ҳам яхши эмас. Дўкондагиларнинг бунга эътибор бермай сотишларига ҳайронмиз. Мазкур дўкон мудири Йўлдош Усмонов 6-заводдан кунига 500 буханка нон олишини айтди. Аммо эътирозларга эътибор бермай «бу заводдагиларнинг муаммоси» деб қўяқолди. Дўконнинг нон сотувчи бўлими мослаштирилган жойда экан. Деворлари ва шифтни ис босиб ётибди. Санитария талабларига жавоб бермайди. Касса аппарати ҳам ўрнатилмаган. Афсуски, биз бўлган ҳамма жойда нон савдоси назорат касса аппаратларисиз амалга оширилаётганини кўриб таажжубландик. Вазирлар Маҳкамасининг қарори бундай савдони таъқиқлаб қўйган бўлсаю, у жойларда амалга оширилмаса. Қонунбузарларга ким бундай ҳуқуқни бериб қўйган. Озиқ-овқат ва нон дўконларининг директорлари, қолаверса мудирлари ёки бу ҳолни кўриб кўрмаганга олаётган тафтишчилар бир кун бўлмаса бир кун кўза синиб, дўппи тор келиб қолишини наҳотни унутиб қўйишаётган бўлсалар.

Пойтахтдаги 6-нон корхонасининг «Қорақамиш» нонвойхонаси дўконида ҳам касса аппарати «бузилиб» қолган экан. Дўкон мудири ўз маҳсулотларини тоза мақтади. Аммо цехга кирганимизда ечиниб олган, ярим яланғоч кир-чир ҳолда ишлаб юрган ишчиларни кўриб таажжубландик. Суриштирсак, уларнинг бири Зокир Отабоев ҳали ишга қабул қилинмасдан, тиббий кўрикдан ўтмай, махсус рухсатнома олмай бу ерда ишлаб юрган экан. Ўзини Абдусаттор Каримов деб таништирган, уст-бошига қараб бўлмайдиган ишчи ҳам тиббий кўрикдан ўтганлиги ҳақидаги рухсатномани кўрсатаолмай унинг муддати ўтиб кетганлигини айтиш билан ўзини оқлаб қўяқолди.

Бу нимаси, нонвойхона орқали эл дастурхонига нон ва нон маҳсулотлари етиб борадику! Бу ердаги тартибсизликни кўриб, ноннинг ичидан ип, латта, бошқа нарсалар чиқиб қолади баъзан, деган ҳақли эътироз ва таъналарнинг бежиз эмаслигини эсладик. Ахир тартиб-интизом бўлмаган жойда сифат бўладими? Маза, меъёрга кафлот бўладими?!

Акмал Икромов туманидаги «Саид Саттор» фирмасининг озиқ-овқат дўконида сотилаётган нонлар ҳам шу аҳволда. Сифатсиз, харидор талабига жавоб бермайди. Сотувчи Тожихон Каримбобоева харидорлар билан ўзи муомала қилиб, дўконда назорат-касса аппарати ишлаб турганига қарамай нонни сотмоқда. Бу ҳол қонун-қоидаларга тўғри келмаслигини ҳаёлига ҳам келтирмаяпти.

— Нон маҳсулотларининг тури кўпайгани яхши, — дейди тошкентлик кўп болали аёл Ойдин Оқбўтаева. — Аммо уларнинг мазаси, тўйимлилиги ҳақида ҳам ўйлаб кўриш керак экан.

Бу тайёрланаётган нонларга масаллиғи кам тушаяпти деган фикрни келтириб чиқариши аниқ. Бу яъни кўпчиликнинг харид қилаётган нонимиз сифати тўлаётган пулимизга арзимайди, деган фикрини тасдиқлайди, яъни лунжингни тўлдириб сақич чайнагандай айрим нонларни мазза қилиб чайнайсану, аммо уларнинг ҳаммаси ҳам бир хилда сенга қувват ва роҳат бераолмайди.

Ана шунақа, нон ҳақида унинг сифати, тайёрлаш жараёнлари тўғрисида турли хил гаплар, эътирозлар бор. Аммо бу гапларнинг кўпи ўринли. Демак, таъм ҳам, сифат ҳам, меъёр ҳам, ҳамма нарса нон тайёрлаш жараёнида ҳисобга олиниши керак.

Ногоҳ яқинда республикамизнинг жанубида бўлган кунларимизни эсладик. Қашқадарёнинг Яккабоғ туманида дон маҳсулотлари комбинати бор. Комбинат қошида эса савдо ташкилоти мавжуд. Бу ташкилот нонвойлари чет элдан олиб келинган ускуналар ёрдамида ўзимизнинг «Ўзбекистон» унидан шундай ширин, сингиб пишган хушбўй нонлар тайёрлашаяптики, кўриб ҳавасингиз келади. Балки ҳамма гап мавжуд техника ва асбоб-ускуналарнинг эскириб қолганлиги, замон талабларига жавоб бермаётганлигида эмас, балки тажрибанинг етишмаслигида, қўллар маҳоратида, қолаверса, ўз касбига андак жон куйдириб, фидойилик билан ёндошилишидадир. Лекин нима бўлганда ҳам қанча заҳмат ва меҳнат билан етиштирилган буғдойдан ичи шилп-шилп хамирга тўла нон тайёрлаш хўжасизликнинг олий намунаси, масъулиятсизликнинг самараси эмасми?! «Инсоннинг ҳамма нарсаси гўзал бўлмоғи керак, — деган эди машҳур ёзувчиларнинг бири. — Юзи ҳам, кийими ҳам, хулқи, одоби ҳам». Ушбу ўринда дастурхонга, яъни, меҳмон олдига қўядиган нонни ҳам қўшиб айтилишини ҳоҳлардик.

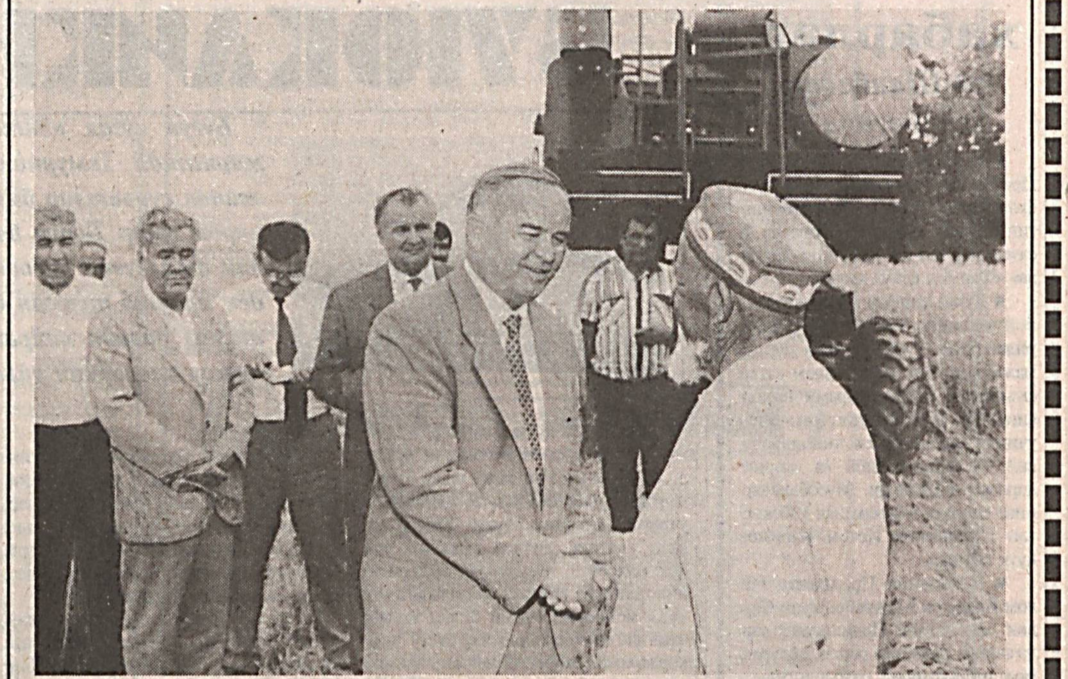

— Сиз 22 миллион жоннинг ташвишини қилиб кечаю — кундуз тинмай ҳаракат қилиб ётибсиз. Мана, мен ҳам мисоли бир хонадон бошлиғи. Оила катта — невара-чевара билан 25 жонмиз. Баъзан шу рўзғорни эплаш қийин бўлиб қолади. Шундай пайтда сизнинг ишларингизни, халқим деб куйинишингизни эслаб, э, отасига раҳмат шу одамнинг, нондек азиз бўлсин деб юбораман», дейди яккабоғлик ғаллакор, нуроний отахон Алимардон ота Холиқов.

КЎЗИГА СУРТГАЙ

Нозу неъматлар ичида барчасидан нон азиз,
Меҳнати-ла дон яратган бу бобо деҳқон азиз.

Бир ушоқ нон ерда ётса кексалар ўтмас босиб,
Кўзига суртгай ўпиб, дейдиларки нон азиз.

Келсалар олис-яқиндан соғиниб-соғинтириб,
Меҳмон учун безатилган нонли дастурхон азиз.

Нонни исроф этмаганлар элда топди эътибор,
Қадрин ҳурмат айлаганлар, бўлди меҳмондан азиз.

Келдибойнинг истаги: нон асло исроф бўлмасин,
Нон туфайли ер юзида меҳнаткаш инсон азиз.

Келдибой ҚЎЛДОШЕВ.

ИССИҚ НОН

Иссиқ нон эслатар жонли вужудни:
у нафас олади.
Иссиқ ноним мени
дастурхон устида кутиб туради.
Нон, сахий дўстгинам,
ҳатто қундуз ҳам қарз олиши мумкин
сенинг мусаффо, нурли ҳуснингдан.
Кўрдингми, севгилим, нон қандоқ оддий!
Муаттар ҳид сочиб уйғотар мени шу —
Таомлар куёши иссиқ нон!
Ҳар эрта нонушта чоғидан мен маза тотган
иссиқ нон ўзининг хотиржамлигин
менга нон армуғон айлаган
номаълум инсоннинг
хотиржам феълидан олгандир.
Кўрдингми, севгилим, нон қандоқ оддий!
Мен нонвой дўстиман,
Бизнинг касбимиз тенгдир ўртада:
нонвой мен учун қоргандир хамир,
мен эса ташаккур сўзларин айтаман
у берган нон учун.

Элисео АЛЬБЕРТО.

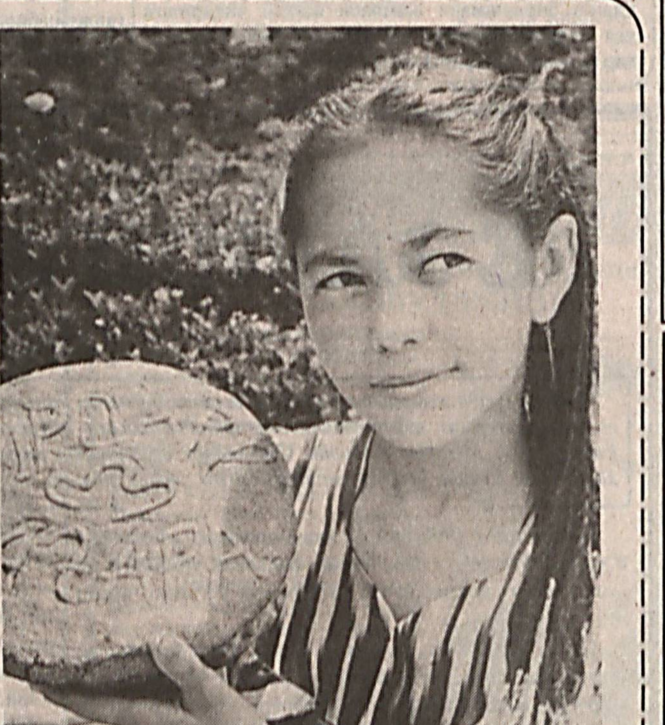

—Бу нонни ўзим ёпдим...

ОЗИҚГИНА ЭМАС, ШИФО ҲАМДИР

• Ошқозон бузилиб ичи кетаётганлар ёки ичбуруғ касалига чалинганлар кунда уч маҳал қаттиқ нон еб, орқасидан бир пиёла қатиқ ичиб юборишса, вассалом, касаллик таққа тўхтайди. Ёинки қаттиқ нон талқонини қатиққа қориштириб истеъмол эта бериш зарур. Бу ичбуруғнинг даъвоси.

• Яна тандирдан узибоқ офтобда қуритилган оби нон ёки ширмой нон ич кетганида, ҳатто қон аралаш ич кетишдек юқумли касалликка шифо бўлади.

• Халқ табобатида кепакдан тайёрланган жириш нонни қанд касалига парҳез таом сифатида берилган. Жириш нон тайёрлашда тозаланган кепакни элаб пича ун аралаштириб хамиртурушли хамир қорилади, урвоғига ҳам оқ ундан фойдаланиб нон ясалади, сўнг тандирда пиширилади.

• Ал-Розий ҳам, Ибн Сино ҳам нонни сутга тўғраб еб юрган кишининг ҳазмлаш аъзолари фаолияти яхшиланиши ҳамда ранг-рўйи тиниқ ва чиройли бўлишини кўп марта таъкидлашган.

• Қайси хилдаги нон бўлмасин, уни кўп еган одам кўп ҳаракатланиши, жисмоний меҳнат қилиши жуда-жуда зарурдир. Боқибеғамлик билан кўп нон еган одам ортиқча семириб кетади, юрагини ёғ босади... Нон ва бошқа хамир овқатлардан сомса, чучвара, норин, лағмон каби таомлар серҳаракат чаққон одамлар учун жуда фойдалидир, аксинча, дангасалар учун кони зарардир.

• Хамири сутга қорилган нон барча касалликлар учун парҳез ўрнига ўтади, Бироқ ортиқча тўйиб емай, оз-оз тамадди қилингани фойдалироқдир.

• Милклар қочиб, тишлар бўшаша бошласа, қаттиқ нонни чайнаш керак.

• Фасодли ярага қаттиқ нон билан бирга қўй ёғидан олинган жиззани янчиб қўйилса, фойда қилади.

• Сариқ касалига чалинган одам анор шарбатига ботирилган қаттиқ нон ейиши керак.

ҲАЁТ МАНБАИ

• Нон имондай азиз, уни исроф қилманг.

• Нонсиз дастурхоннинг кўрки йўқ.

• Ноннинг таъми туз билан.

• Ўсимликларнинг бобокалони буғдой.

• Тошда нон унмайди.

• Қушлар ҳам дон топиш дардида ҳаракат қиладилар.

• Меҳнат билан топилган нон — болдан ширин.

• Эр қадрини туғилган билар, нон қадрини етиштирган.

ДОН ҲАҚИДА

• Шудгорга гап экиб бўлмайди.

• Ёмон ер бўлмайди, балки ерни ёмон ҳайдовчи бўлади.

• Экин уруғига қараб униб чиқади.

• Доннинг ғаллазордагиси эмас, балки омбордагиси ҳисоб.

• Ердан ўз-ўзидан ҳосил унмайди.

• Вақтида экилган уруғдан инжу униб чиқади.

• Қора ердан оқ буғдой унади.

• Нонни асал билан ейишни истасанг, қўлингга кетмон ол.

ОФТОБИ НОН ВА ҚАЛАМПИР СОМСА

• Бу қизиқ

• Жаҳонда фақат Панжоб пазандалигигагина хос офтобда нон пишириш усули бор. Пхурвали деб аталувчи ушбу ноннинг хамири жуда суюқ қилиб, гуруч унидан қорилади. Шу хамирни оқ сурпга юпқа қилиб суркаб офтобга ёйиб қўйишади. Бирор соатлардан сўнг хамир қотиб матодан ажралганда олиб дастурхонга тортадилар. Ушбу нонни панжобликлар суюқ ошларга тўғраб истеъмол этадилар.

Офтоби нонни тайёрлаш осон, ўзи ҳам қусурмачак, шўрвага тўғраса бўлади.

• Жаҳонда энг аччиқ сомса ҳам Панжобда бўлади. Хамиртурушсиз хамирдан жилд ёйиб худди биздагидек учбурчак сомса тугишади. Номи ҳам ўзбекчага ўхшаш сомоса. Фақат қиймаси аччиқ, қалампирнинг кўк ва қизилидан чопиб тайёрланади. Бунга туздан бошқа масаллиқ қўшилмайди. Аччиқ сомса панжобликлар учун жуда хушхўр туюлади. Тасаввур қилинг, чарчаб келиб бир чойнак аччиқ чой ичганимизда танамиз яйрайди. Қалампир сомсанинг ҳам панжобликларга ана шундай ижобий таъсири бор.

«АЛИФБЕ» ПЕЧЕНЬЕЛАР

XIX аср ўрталарида инглизлар орасида саводсизлар кўп бўлган. Мактаблар кам, кексаларга савод ўргатиш эса амри маҳол. Лекин Жонатон Керр исмли бир пазанда инглиз алифбесидаги ҳарфларга ўхшаган печеньелар ижод қилади ва ҳарф-печеньелар одамларни ҳарф танишга ўргатади, деган мақсадни қўяди. Натижа ёмон бўлмайди. Ҳарф ўрганишга мойил одамлар кўпайганлиги ушбу хил печеньеларга бўлган талабнинг ортиб кетганлиги билан ифодаланган. Масалан, 1840 йилда Жонатон Керр 500 тонна алфавит печенье тайёрлаб сотганлиги тўғрисидаги хабар бизгача етиб келган. Жонатон Керр бир томондан жуда бойиб кетган бўлса, иккинчи томондан эса маърифатпарварликда XIX аср Англиясидаги ғоят катта бир муаммони ҳал этган пазанда ҳисобланади.

• Қадимги Мисрда биринчи марта оширилган хамирдан фойдаланиш одат тусига кирди. Нон ёпиш санъати кейинроқ мисрликлардан грекларга ва римликларга ўтган.

• Қадимги замонларда ноннинг сифатли бўлишини жиддий кузатиб боришган. Москва князлигига қарашли шаҳарларда нон белгиланган миқдорига тўғри келмаса ва белгиланган баҳосидан юқори нархда сотилса «нон пристав»лари улардан жарима ундириб олишган. «...Биринчи марта — 25 тийин, иккинчи марта — 50 тийин, учинчи марта — 2 сўм ва ҳоказо». Ашаддий қоидабузар айбдорларга тан жазоси берилган. Айни пайтда назоратчилардан ҳам қаттиқ талаб қилинган.

• Қадимий Мисрдаги тез ёзиш усулида қуёш, олтин ва нон бир хил белги билан ифодаланган — айланма доира қилиниб, ўртасига нуқта қўйилган. Шундай қилиб, нонни олтин ва қуёш билан тенглаштирилган. Ер юзида нон пайдо бўлиши билан инсоният тараққиётининг ва дунёни тушунишнинг бошқача, янада юқорироқ босқичига кўтарилди. Нон инсоният тарихининг илк даврида янги уфқлар очиб, буюк роль ўйнади.

• Космонавтлар ейдиган нон ҳар бири 4,5 граммдан қилиб тайёрланади. Бу тасодифий эмас, биз нон тишлаганимизда ўртача шунча миқдордаги нонни оғзимизга оламиз. Вазнсизлик шароитида космонавтларга нонни тишлаб ейиш мумкин эмас. Сабаби, унинг ушоғи ҳавога учиб, ўпка йўлига ўтиб кетиши мумкин. Иккинчи томондан ноннинг таъми қобиғига ҳам боғлиқ. Шунинг учун ҳам баъзи кишилар нон қобиғини яхши кўради. Космонавтлар ейдиган нон буткул қобиқлидир.

ОДАМЛАР ҒАЛЛА УНИДАН ТАЙЁРЛАГАН ТУРЛИ-ТУМАН НОНЛАРНИНГ НОМЛАРИ БИЛАН ТАНИШИНГ

* «Пахта нон», «Меҳмон нон», «Совға нон», «Тўй нони», «Ширмойнон», «Патир нон», «Оби нон», «Кўк патир», «Самарқанд нони», «Уй нони», «Зоғора нон».

• Бухоролик олим ва шоир, кўп юртларни кезиб чиққан сайёҳ Қори Раҳматуллоҳ Бозеҳ ўзининг «Ноз-неъмат кони ва лаззат дастурхони» деган асарида қуйидаги нонларнинг номини келтирган.

«Нони бодомий», «Нони пойир», «Нони буксимот», «Нони бадҳазон», «Нонисофтон», «Нони хурмо», «Нони хитойи», «Нони хубони», «Нони фуруний», «Нони нумоч», «Нони наҳудий», «Нони варақий».

● Соғлом авлод учун

ЮРАК ОПЕРАЦИЯСИ

Тошкент педиатрия-медицина институти 2-клиникасида А. Сулаймонов бошчилигида муваффақиятли ўтмоқда

Бирдан боланган дардга чалиниб, аҳволи оғирлашди. Шубҳасиз, шундай пайтда энига оқ халат кийиб олган саломатлик посбонларидан олдда чопасиз. Улар фарзандингизни синчиклаб кўришиб, касалини аниқлаб беришади. Агар бу касаллик туғма бўлса-чи? Хавотир олманг: бунинг ҳам чораси топилади. Сизга Тошкент педиатрия-медицина институти 2-клиник шифохонасининг малакали врачлари бу борада ёрдам беришлари мумкин...

— Президентимизнинг «Соғлом авлод учун» олиб бораётган улкан ишлари кўпгина жойлар каби бизнинг институтимизда, шу жумладан, давлатимиз муассасаларимизда ҳам ўз ифодасини топмоқда, — дейди Тошкент педиатрия-медицина институти ректори, тиббиёт фанлари доктори, профессор Аминжон Сулаймонов биз билан суҳбатда. — Республикамиз давлат мустақиллиги шарофати билан энг таниқли хорижий фирмалардан замонавий тиббий асбоблар билан шифохоналаримизни жиҳозлаяпти. Бу орқали яратилаётган қатор қулайликлар кўплаб беморларнинг дардига шифо бўлмоқда. Ударга тиббий хизмат кўрсатиш институтимиз ходимлари билан унга қарашли бўлган иккита клиник шифохона жамоасининг зиммасига юклатилган.

Профессор Аминжон Сулаймоновнинг таклифи билан олиб бораётган ишларини чуқур ўрганиш мақсадида институтимизнинг 2-клиник шифохонасида бўлдик.

— Жамоамизда 500 нафардан зиёд одам ишлайди, — дейди клиник шифохона бош шифокори Алижон Далажонов. — Улар болаларнинг туғма ва турмушда орттирилган касалликларини, асоратларини олдини олиш учун ҳамма чорани кўрмоқдалар. Яқин беш йил ичида 30 минг нафарга яқин беморни даволадик. Ҳозир технологияси юқори даражада ихтисослашган тиббий жиҳозлар ишлатилмоқда. Илгари юрак касалликлари билан оғриган беморлар бошқа жойларга юбориларди. [illegible] ган бўлса, ҳозир бунга эҳтиёж йўқ. Клиникамиздаги юқори малакали, ўз ишини пишиқ-пухта биладиган шифокорлар уларнинг олисдан даво топишларига зарурат қолдиришмаяпти. Муолажаларни шу ернинг ўзида, клиникамизда олишади. Врачларимиз бу вазифани ҳозир сидқидилдан адо этмоқдалар.

Бош шифокор Алижон Далажонов айтганларидек, клиникада кейинги йилларда соғлом авлод учун дастури асосида кўпгина ижобий ишлар қилинди. Унинг моддий-техника базаси мустаҳкамланди. Мамлакатимизнинг чет эллар билан ўрнатаётган иқтисодий алоқалари туфайли тиббиёт соҳасида ҳам ривожланиш кузатилмоқда. 1992 йили Япония давлати «ОДА» дастури бўйича Ўзбекистонга 8 миллион АҚШ доллари миқдорида ёрдам бериб, тиббиёт асбоб-ускуналари билан таъминлади. Бу туфайли республика Соғлиқни сақлаш вазирлигининг қарори билан клиникамиз ўзининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш учун ёрдам олди. Шулар жумласига замонавий жиҳозлар киради. Буни қаранги, Япония билан тузилган шартномага биноан ҳозиргача юрак жарроҳлиги учун зарур бўлган асбоблар келтирилди. Бу билан клиника Америкадан «Хьюлет Паккард» фирмасининг рентген аппаратлари, Германиядан «Фрезениус» фирмасининг сунъий буйрак аппаратлари, Швециядан «Гамбро» фирмасининг сунъий қон айланиш аппаратларини, Япониянинг ультратовуш аппаратларини ҳам олди. Бу аппаратлар юрак операцияларини бажаришда катта аҳамиятга эга.

Бу йилнинг бошидан буён ликасидан биринчи бор болалар юрак жарроҳлиги бўлими ташкил этилди. Гипотермия йўли билан болалар юрагини операция қилиш икки йил аввал муваффақиятли ўтди. Энди эса юрак жарроҳлиги бўйича 3 ғишча бўлган болаларни операция қилиш йўлга қўйилди. Мазкур бўлимда ишлаётган мутахассислар ҳам, ўз ишларининг устаси. Улар юрак операцияларини муваффақиятли бажаришмоқда. Ушбу бўлимда болаларнинг юрак нуқсонлари аниқланиб, жарроҳлик амалиётлари ўтказилмоқда. Институт ректори, профессор Аминжон Сулаймонов бу клиникадаги болалар жарроҳлиги кафедрасини бошқариб келмоқда. Ўтказилаётган кўпчилик мураккаб операцияларда профессорнинг ўзи иштирок этади. Кўпгина операциялар Аминжон Сулаймоновнинг бевосита раҳбарлигида амалга оширилмоқда.

Айни пайтда клиника палаталарида бўлганимиз бу ердаги шарт-шароитлар беморлар учун ниҳоятда қулай эканини кўрдик. Бу, албатта, институт ректори, профессор А. Сулаймоновнинг ва клиника ходимларининг меҳнатлари туфайлидир. Республикамизнинг барча шаҳар ва қишлоқларидан келган кичкинтойлар шу ерда даволанишмоқда. [illegible] Бу бежиз эмас, албатта. «Инсонга энг азиз бўлган болалар юрагининг соғлиги» деб айтилган. Дилдаги эзгу ниятларни амалга ошириш учун ҳамиша ишлаш лозим. Болаларимизнинг соғлиги — бизнинг келажагимиз. Ушбу мақсадларни муваффақиятли амалга оширишда клиника шифокорлари ва уларнинг раҳбарлари олдида турган вазифа катта.

Бу янгиликлар болалар соғлигини муҳофаза қилиш борасидаги амалга оширилаётган улкан ишларнинг бир кўриниши, холос.

Рустам ДОСТОН,
«Адолат» мухбири.

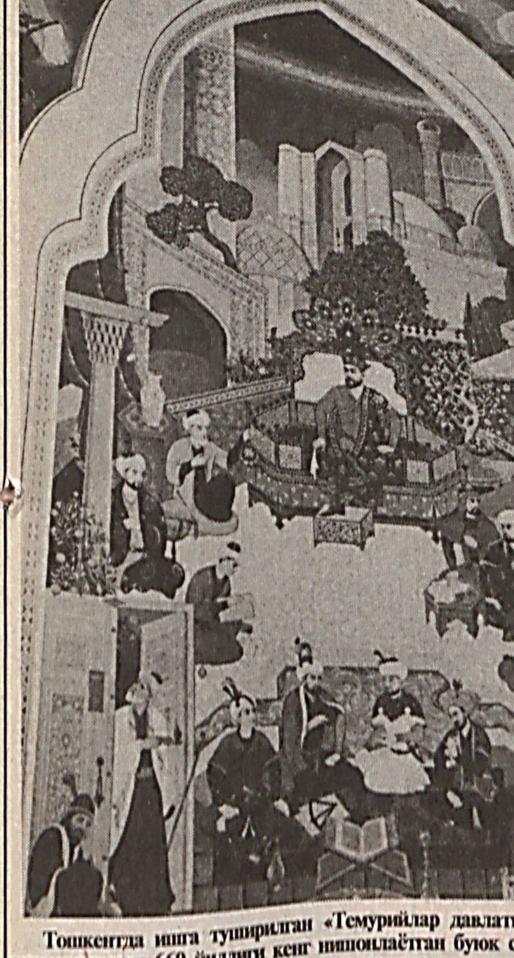

Тошкентда ишга туширилган «Темурийлар давлати тарихи» музейи таваллудининг 660 йиллиги кенг нишонланаётган буюк соҳибқиронга бўлган чексиз меҳр-муҳаббатнинг нишонасидир.
СУРАТДА: музейга ишланган расмлардан бир лавҳа.
Абдувоҳид ТЎРАЕВ олган сурат.

● Азиз НЕСИН латифалари

ДУНЁ НИМА?

Француз учун — орзу.
Инглиз учун — ипподром.
Италиялик учун — роман.
Немис учун — саҳна.
Америкалик учун — пиштоний қурол.
Турк учун — ғам.

ҲАРБИЙ ХИЗМАТ НИМА?

Француз учун — мажбурият.
Инглиз учун — касб.
Италиялик учун — мажбурий ўқиш.
Немис учун — бурч.
Америкалик учун — спорт.
Турк учун — бутун бир ҳаёт.

НИМА ҲАММАДАН ЯХШИ?

Француз учун — ақлли, ёш аёл.
Инглиз учун — кема.
Италиялик учун — гўзал.
Немис учун — ҳарбий парад.
Америкалик учун — бизнес.
Турк учун — уйқуга туришгандан.

АЁЛЛАРНИ УЧРАТГАНДА КИМ НИМА ҚИЛАДИ?

Француз — кўз қисади.
Инглиз — саломлашади.
Италиялик — либиди қўради.
Немис — дарҳол ишга киришади.
Америкалик — уни сурдиради.
Турк — пешонасидан сурилади.

Туркчадан Муҳаммад РАЖАБ ўгирган.

● Луқма

КОТИБ КИМЛИГИНИ БИЛМАСМИШ

Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Қарши тумани Кенгашининг 1995 йил 27 июлда бўлиб ўтган таъсис йиғилиши иштирокчиларини туманидаги Ойбек номли ўрта мактаб директори Аъзам Жўраевни бирдамлик билан Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Қарши тумани Кенгаши биринчи котиби этиб сайлашган эди. Хўш, ўтган давр мобайнида партия Кенгашида қандай ўзгаришлар юз берди?

Биз шу мақсадда саволга жавоб излаб бордик.

— Очиғини айтсам, ҳали ишимиз унчалик юришмаяпти, — дейди А. Жўраев. — Партия Дастури ва Низоми асосида иш тўғрисида режа тузиб олдик.

Партия ҳужжатлари билан танишиш жараёнида сарфланган мутахассислар ёрдамида тумандаги барча бошланғич ташкилотларга 27 кишидан иборат кенгаш тузилди. Лекин уларнинг кўпчилиги ҳали ҳам партия иши билан шуғулланишмаяпти. Ҳатто кенгаш аъзолари ҳам ўз вазифаларини тўлиқ билмайдилар. Ахир, бу ҳолни тан олиш керак.

Партия фаолиятини жонлантириш учун кенгаш аъзолари ҳар бир бошланғич ташкилотга бириктирилди. Тумандаги Ойбек номли жамоа хўжалигидаги бошланғич ташкилот раиси А. Журақулов, «Таълим» жамоа хўжалигидаги ташкилот етакчиси С. Худойбердиевлар анча ишлар қилишди. Аммо бу ҳам кифоя эмас.

А. Журақулов ўтказган тадбирлар ҳақида гапириб бериш учун ўрнидан турди. Бироқ у ташкилотнинг бу ҳафтадаги ишини билмаслигини айтди. Юқорида айтилганлар партия котибининг ўз лавозимига лоқайдлигидан далолатдир.

Аъзам Жўраев мактаб директори. Тумандаги «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши биринчи котиби лавозимида ишлаши мумкин бўлса-да, нега партия ишини сусайтириб қўйди? Хўш, бундан нима наф? Ахир, партия сиёсий курашда жамоатчиликнинг олдида сўнгги уринишларни бажариши лозим.

Бунинг ечими эса, Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Қарши тумани Кенгашида янги раҳбарни сайлаш, деб ўйлаймиз.

Шавкат СУЛТОНОВ,
«Адолат»нинг ўз мухбири.

Ойнаи жаҳонда

16—22 сентябрь

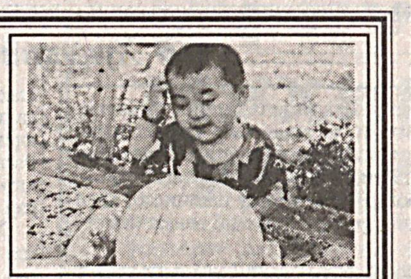

ДУШАНБА, 16

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.30 «Ҳафтанома».
*
8.30 Эстрада тароналари.
9.00 «Жараён». Публицистик кўрсатув.
9.30 «Мусаввир нигоҳи». Телефильм.
9.40 «Доно бобо даврасида».
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Она-замин саховати». Телеҳикоя.
10.35 «Телевизорни ўчиришни унутманг!» Бадиий фильм.
11.50 «Экология ва саломатлик».
12.20 Абдухолиқ Абдураззоқов. «Ўртоқ Бойкенжаев ва бошқалар...» Видеофильм.
13.30 Ўзбекистон телерадиокомпанияси хор жамоасининг концерти.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Эркатой».
18.25 Анвар Обиджон. «Кулги бўлар ҳаммага». «Томоша» болалар фольклор театрининг спектакли.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Оҳанглар оғушида».
20.05 Фан уфқлари.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 «Рангин дунё».
21.40 «Морена Клара». Телесериал.
22.25 «Алпомиш авлодлари». Миллий кураш. Амир Темур хотирасига бағишланган халқаро турнир.
23.05 «Санъат дўстликка чорлайди». Франция таассуротлари.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 «Оламга саёҳат».
00.25 Тунги тароналар.
00.35 — 00.45 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.35 «Палитра».
19.05 «Услуб». Мода янгиликлари.
19.20 «Клип-антракт».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Камертон».
20.10 «Автосалон».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Хобби-холл».
21.30 «Курьер».
21.50 «Прайм-тайм». Телевидение ҳаётидан.
22.00 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.40 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
23.30—00.30 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Тоғ капалаклари». Телефильм.
*
Россия давлат телевидениеси 18.20—19.20
*
19.20 «Вояджер». 1-фильм (Англия).
*
Россия жамоат телевидениеси 19.45—20.35
*
20.35 Эълонлар.
20.40 «Янги қурбон». Телесериал.
21.30 «Қўриқхона-ороллар». Телефильм.
*
Россия жамоат телевидениеси 21.45 — 23.00
*
23.00 — 23.05 Янгиликлар.

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультькарусель».
19.00 «Умид чечаклари». Ўсмирлар учун кўрсатув.
19.30 Эълонлар.
19.35 «Чироқ».
19.45 Кинематограф. «Инспектор Фрост». Телесериал.
20.30 Эълонлар.
20.35 «МККК. Ретроспектива-95».
20.55 «Жаҳон». Халқаро шарҳ.
21.15 «Кафолат».
21.45 «Спорт-тайм».
22.15 Эълонлар.
22.20—22.30 «Хайрли тун!».

СЕШАНБА, 17

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Олам ва одам». Маърифий кўрсатув.
9.00 «Куз лавҳалари». Кинодастур.
9.30 «Фермер». Тележурнал.
10.00 Янгиликлар.
10.05 Болалар учун. «Оқ руҳ».
Ўқув машғулотлари:
10.30 Адабиёт.
11.00 Инглиз тили.
11.30 Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари.
12.00 «Савойя»нинг ўғирланиши». Бадиий фильм.
13.30 Ўзбек куйларидан концерт.
14.00—14.05 Янгиликлар.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 Болалар учун. «Қувноқлар даврасида».
18.30 «Ал-Бишрининг орзу-армонлари». Телесериал.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Тафаккур».
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Буюк келажак сари. «Бизнес-академия».
21.20 «Оҳанглардан таралган меҳр».
21.40 «Алпомиш авлодлари». Миллий кураш. Амир Темур хотирасига бағишланган халқаро турнир.
22.25 «Замон».
22.35 Мусиқий саёҳат.
22.55 «Альманах-ТВ».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Тунги тароналар.
00.15—00.25 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Тропиканка сири». Телесериал.
19.05 «Мультфейерверк».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Постфактум».
20.05 «Нафис мажлислар». Хотин-қизлар учун кўрсатув.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 АРТ-журнал.
21.15 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.55 «Кинонигоҳ».
23.35—00.35 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Дўстлик бойликдан афзал», «Асалари бўлган экан». Мультфильмлар.
*
Россия давлат телевидениеси 18.25 — 19.20
*
19.20 «Вояджер». 2-фильм (Англия).
*
Россия жамоат телевидениеси
6.30—8.00 «Телетонг».
***
19.45—20.35
*
20.35 Эълонлар.
20.40 «Янги қурбон». Телесериал.
21.30—21.35 Янгиликлар.

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультькарусель».
19.00 Эълонлар.
19.05 Қизиқарли воқеалар.
19.30 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
20.00 Эълонлар.
20.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.55 «Спорт-дайджест».
21.25 «Дорихона эшитади».
22.05 Эълонлар.
22.10 «Солиқлар ҳақида сабоқлар».
22.25 «Дипкурьер».
22.40—22.50 «Хайрли тун!».

ЧОРШАНБА, 18

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
*
8.25 Мусиқий саёҳат.
8.45 «Кичкинтоймиз — гижинггоймиз».
9.05 «Тараққиёт». Публицистик кўрсатув.
9.30 «Альманах-ТВ».
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Ҳаракатда — баракат». Телеочерк.
Ўқув машғулотлари:
10.30 Зоология.
11.00 Янги алифбони ўрганамиз.
11.30 «Ассалом, япон тили».
12.10 Ўзбекистон телерадиокомпанияси бадиий жамоалари яккахонларининг концерти.
12.35 «Бозор иқтисодиёти асослари». Публицистик кўрсатув.
12.55 «Ўрдак кўли воқеаси». Бадиий фильм.
14.00—14.05 Янгиликлар.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Чамандаги гулларимиз».
18.25 «Сўз — Сизга». Ёшлар учун кўрсатув.
18.40 «Таълим — мустақиллик пойдевори».
18.50 «Бу ёруғ оламда Ватан биттадир».
18.55 «Оҳанглар оғушида».
19.05 «Сайрамиз садоси». Публицистик кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Адолат». Публицистик кўрсатув.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 «Зилол». Фольклор-этнографик жамоаларнинг телефестивали.
21.45 «15 дақиқа спорт ҳақида».
22.00 «Талқин. XX аср».
22.25 «Автоолам».
22.40 «Морена Клара». Телесериал.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Дўстлик» — «Пахтакор».
00.40 Тунги тароналар.
00.50—01.00 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.35 «Табиат дунёси».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Дунё бўйлаб...»
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Дриблинг».
21.25 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
22.55—23.55 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Ўзга сайёраликлар». Мультфильм.
18.30 Ўзбекистон телерадиокомпанияси камер оркестри концерти.
*
Россия давлат телевидениеси 19.00 — 19.20
*
19.20 «Қизилтўш қуш», «Оҳангдор нақшлар дунёсида». Телефильмлар.
*
Россия жамоат телевидениеси
6.30—8.00 «Телетонг».
***
19.45—20.35
*
20.35 Эълонлар.
20.40 «Янги қурбон». Телесериал.
21.30 Эълонлар.
21.35 «Хонанданинг тақдири». Бадиий фильм.
22.50—22.55 Янгиликлар.

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Ўзбекистон муштарак».
18.50 «Мультькарусель».
19.00 «IV канал эксклюзиви».
19.30 «Китоб дўкони».
19.50 Эълонлар.
19.55 «Буюк Ипак йўли».
20.00 Эълонлар.
20.05 «Бу ажиб дунё».
20.25 «Тошкент оқшомида».
20.55 Кинематограф. «Инспектор Фрост». Телесериал.
21.40 «Дастхат». Дам олиш кўрсатуви.
22.10 «Уй остонадан бошланади».
22.40 «Юлдузлар жилоси».
23.00 «Жонли тил».
24.00 Эълонлар.
00.05—00.15 «Хайрли тун!».

ПАЙШАНБА, 19

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Мумтоз ашулалар». Шотурсун, Ҳожиакбар, Шорасул Шожалиловлар куйлайди.
8.50 «Эртаклар — яхшиликка етаклар».
9.30 «Қарор ва ижро». Акциз маркалари.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Хотира». Адабий кўрсатув.
Ўқув машғулотлари:
10.30 Давлат ва ҳуқуқ асослари.
11.00 Ўзбек тилини ўрганамиз.
11.30 География.
12.00 «Меҳрибонлик». Бадиий фильм.
13.10 «Маърифат» видеоканали.
14.00—14.05 Янгиликлар.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Катта танаффус».
18.30 «2000 йилдан сўнг». Телесериал.
18.50 «Кўзгудаги акс». Фототанлов.
19.00 «Аввал иқтисод».
19.15 «Омонлик тилаймиз».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Юзма-юз». Мулоқот.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.15 «Мутойиба». Пайшанба ҳазиллари.
21.30 «Одобнома».
21.45 Дилнавоз садолар.
22.05 «Қари билганни пари билмас».
22.40 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Нефтчи» — «Навбаҳор».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Тунги тароналар.
00.10 — 00.20 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.25 «Тропиканка сири». Телесериал.
19.15 «Сизнинг имконият».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
20.15 «Уйинчоқлар растаси».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Видеогид».
21.15 «Бизнес-уик».
21.30 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.10 — 23.50 «Кинонигоҳ».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 Болалар учун фильм. «Валерка, Рэмка+...»
*
Россия давлат телевидениеси 18.30 — 19.20
*
19.20 «Қўнғир айиқ ҳақида». Телефильм.
*
Россия жамоат телевидениеси
6.30—8.00 «Телетонг».
***
19.45—20.35
*
20.35 «Фильмлар ва тақдирлар». Кинокўрсатув.
21.15 Эълонлар.
21.20 «Янги қурбон». Телесериал.
22.05—22.10 Янгиликлар.

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультькарусель».
18.55 Эълонлар.
19.00 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
19.30 «Клип-антракт».
19.35 «Она».
19.55 Эълонлар.
20.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.50 «Клип-антракт».
20.55 «02» тўлқинида.
21.10 «Каталог».
21.25 «Эколот-коктейль».
21.55 Эълонлар.
22.00 «Клип-антракт».
22.05 «Кобра». Телесериал.
22.50 Эълонлар.
22.55—23.05 «Хайрли тун!».

ЖУМА, 20

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Аёл қалби наволари». Мусиқий дастур.
8.50 «Юзма-юз». Мулоқот.
9.10 «Халқ манфаатини ўйлаб». «Ўзбектелефильм» премьераси.
9.30 Немис тили.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Кашф этилаётган имкониятлар».
10.30 Физика.
11.00 «Юсуф ва Зулайҳо». Муқимий номидаги Ўзбек Давлат мусиқий театрининг спектакли.
13.25 «Довондан довонгача».
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Митти юлдузлар».
18.30 «Аудитория».
18.50 «Бизнес ҳафта якунлари».
19.00 «Тақдим».
19.15 «Оҳанглар оғушида».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Эртага — шанба».
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Фан уфқлари».
21.20 «Ривоят».
21.30 «Таниш ва номаълум».
21.50 Янги қўшиқлар.
22.00 «Морена Клара». Телесериал.
22.40 «Репортаж».
23.00 «Учрашув».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 «Бизнес ҳафта якунлари».
00.05 Тунги тароналар.
00.15 — 00.25 Ватан тимсоллари.

II

9.00 Гўзалликда танҳо — Ватаним.
9.05 Беш халқа олқишлари.
9.10 Турон аждодлари мероси.
9.15 Бир қўлингда қиличинг бўлсин.
9.25 Ёшлик, сени ким севмаган...
9.35 Беш халқа олқишлари.
9.40 Дилдаги тилаклар.
9.45 «Мультдаста».
10.10 «Табиат шифохонаси».
10.20 Дилором наволар.
10.35 «Таманно».
10.45 Мусиқий майдонча.
11.10 Видео янгиликлари.
11.35 Видео — «О».
13.15 — 14.00 «Спорт қитъаси».
***
18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Бор эканда, йўқ экан...»
18.35 Кинохроника.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Компьютер-Осиё».
20.15 «Ўйинчоқлар растаси».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Сиздан ишорат».
21.40 «Ракурс».
22.00 «Камолот».
22.20 Хит-парад ва Эълонлар.
23.00 — 23.50 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

III

17.55 Янгиликлар.
18.00 Эълонлар.
*
Россия давлат телевидениеси 18.05 — 19.20
*
19.20 «Бу ажиб дунё».
*
Россия жамоат телевидениеси
6.30—8.00 «Телетонг».
***
19.45—22.25
*
22.25 Эълонлар.
22.30 «Янги қурбон». Телесериал.
23.25—23.30 Янгиликлар.

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультькарусель».
18.55 «Учқун».
19.25 «Билиб қўйган яхши».
19.50 «Мусиқий меҳмонхона».
20.20 Эълонлар.
20.25 «Ўтмишсиз келажак йўқ».
20.55 Араб эстрадаси.
21.25 Эълонлар.
21.30 «Фан ва технология». Компьютер тармоқлари.
22.00 Эълонлар.
22.05 «Сизни хотирлаймиз». Ботир Зокиров.
22.20 «Юлдузлар туркуми».
22.50—23.00 «Хайрли тун!»

ШАНБА, 21

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Тараннум». Мусиқий дастур.
9.05 «Аёл борки, олам мунаввар...». Публицистик кўрсатув.
9.35 «Яшил чироқ». Телемусобақа.
«Ёшлик студияси намойиш этади:
10.20 «Ёшлар билан...».
10.50 «Мактубларингизни ўқиб...».
11.20 «Футбол майдонларида».
11.50 «Тошларга битилган қўшиқ». Ҳайкалтарош Аҳмаджон Шоймуродов.
12.20 «Цирк! Цирк! Цирк!».
13.00 «Бегоналарга кириш мумкин эмас — «мумкин». Бадиий фильм.
14.15 — 14.45 «Ватан мадҳиялари».
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Болалар учун. «Совға».
18.20 «Олам».
18.35 «Мактуб».
18.50 «Сиз севган қўшиқ».
19.05 «Меҳр қолур...»
19.15 «Оққуш».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.15 «Оҳанглар оғушида».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 «Рангин дунё».
21.40 Саида Зуннунова. «Ёлғизлик». Теленовелла.
«Тунги ёғду». Дам олиш дастури:
22.00 «Заковат».
22.10 «Имкон чўққилари».
22.25 «Бегона». Бадиий фильм.

II

9.00 «Бор эканда, йўқ экан...»
9.20 Кинохроника.
10.10 «Компьютер-Осиё».
10.30 «Ўйинчоқлар растаси».
10.40 «Сиздан ишорат».
11.20 «Ракурс».
11.40 «Камолот».
12.00 Видео — «О».
13.40 — 14.40 «Спорт қитъаси».
***
18.00 «Мультдаста».
18.20 «Жозиба».
18.30 Эълонлар.
18.35 «Норизо ва ношукурлар» туркумидан. Телесериал.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Дубляж».
20.10 «Жозиба».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
«Шанба оқшоми». Дам олиш дастури:
21.00 «Зиндаги ёхуд муҳаббат».
21.25 «Алмисоқдан қолган дўкон».
21.35 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.15 — 23.55 Видео — «О».

III

16.10 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
*
Россия жамоат телевидениеси 16.20—21.40
*
21.40 Эълонлар.
21.45 «Спрут». Телесериал.
*
Россия давлат телевидениеси 22.45 — 23.15
*
23.15 — 23.35 «Бухоро зардўзлари». Телефильм.

IV

9.00 «Шанба эртаги».
10.00 «Бизнен мирас».
10.30 «Чинсэн».
11.00 «Эсдалик учун дастхат».
11.30 Эълонлар.
11.35 «Комедиантлар».
11.45 Кинонинг олтин асри. «Шайтон ва 10 насиҳат». Бадиий фильм.
*
17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультькарусель».
19.05 «Шанба оқшомида».
19.15 Эълонлар.
19.20 «Клип-антракт». Хулио Иглесиас.
19.25 «Комедиантлар».
19.35 «Спектаклдан сўнг».
20.00 Эълонлар.
20.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.55 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 «Клип-антракт». Хулио Иглесиас.
21.05 «Ўзим учун 5 дақиқа». Фойдали маслаҳатлар.
21.10 Кинонинг олтин асри. Робер Оссейн ва Мишель Мерсье «Анжелика ғазабда» фильмида.
22.45 «Спорт-дайджест».
23.15 «Эллада».
23.40 Эълонлар.
23.45 «Клип-антракт». Хулио Иглесиас.
23.50 «Олам ва одам».
00.05—00.15 «Хайрли тун!».

ЯКШАНБА, 22

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Рақслар гулдастаси». Вилоят Оқилова саҳналаштирган рақслар.
9.00 Анвар Обиджон. «Кулгу бўлар ҳаммага». «Томоша» болалар фольклор театрининг спектакли.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан».
11.00 «Ташриф». Дам олиш дастури.
11.30 «Мультипанорама».
11.50 «Сирли сандиқ». Телевизион ўйин.
12.30 «Қўшиғим, жон қўшиғим».
13.10 М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм. 8-қисм.
13.50 — 14.50 «Нурли келажак». Видеоканал.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Лего» сайёраси».
18.15 «Ал-Бишрининг орзу-армонлари». Телесериал.
19.05 «Келгуси ҳафтада».
19.20 «Оҳанглар оғушида».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Бир ўлка-ки...».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 «Буюк келажак сари».
21.25 Илҳом сатрлари.
21.30 «Мусиқа салтанати».
21.50 «Шахс ва баҳс».
22.15 УзТВ экранида премьера. М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм. 9-қисм.
22.55 Футбол олами.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ҳафтанома».
24.00 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Трактор» — «Нефтчи».
00.45 «Келгуси ҳафтада».
01.00 Тунги тароналар.
01.10 — 01.20 Ватан тимсоллари.

II

9.00 «Мультдаста».
9.20 «Жозиба».
9.30 «Дубляж».
9.45 «Жозиба».
10.00 «Зиндаги ёхуд муҳаббат».
10.25 «Алмисоқдан қолган дўкон».
10.35 Видео — «О».
12.15 — 14.00 «Спорт қитъаси».
***
18.00 «Даракчи».
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультдаста».
18.40 «Табиат шифохонаси».
18.50 «Дилором наволар». Мусиқий дастур.
19.05 «Таманно».
19.15 «Дармон».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 Видео янгиликлари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 «Норизо ва ношукурлар». Телесериал.
21.55 «Даракчи».
22.05 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.45 — 00.25 Видео — «О».

III

17.15 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
*
Россия жамоат телевидениеси 17.20—21.45
*
21.45 Эълонлар.
21.50 «Спрут». Телесериал.
23.20—23.45 «Панорама».

IV

9.00 «Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!».
9.30 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
9.40 Эълонлар.
9.45 «Эртакларнинг бу сеҳрли олами».
11.15 «Томоша» табриги».
11.45 «Парле ву франсэ?».
12.15 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
12.45 «Нотавонлар». Қисқа метражли бадиий фильм.
13.35 Эълонлар.
13.40 «Биз билан куйланг».
14.20 «Кинопрофи». Жаҳон кинематографияси янгиликлари.
14.50 Киносалон. «Криминал уқуви». Бадиий фильм.
***
17.15—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультькарусель».
19.00 «Телеташриф».
19.10 «ТВ IV да етти кун».
19.25 «Дабл». Ёшлар учун мусиқий кўрсатув.
19.45 «Туризм-ревю».
20.20 Эълонлар.
20.25 «Кинопрофи». Жаҳон кинематографияси янгиликлари.
20.55 Киносалон. «Аль Пачино ва Роберт Де Ниро «Олишув» фильмида.
23.40 Эълонлар.
23.45 «Дарвоқе». Дам олиш дастури.
00.15 «Иштирок этувчилар». Баҳром Ёқубов.
00.45 Эълонлар.
00.50—01.00 «Хайрли тун!».

Мунажжимлар башорат қилади

(16 — 22 сентябрь)

ҚЎЙ (21 март — 20 апрель)

Бу ҳафтада сизни ҳеч кутилмаган, бунинг устига салмоқли молиявий муваффақият кутади. Натижада моддий аҳволингиз яхшиланади. Ишхонада раҳбарларингиз билан оз-моз ихтилофга боришингиз, ижодий ташаббусингиз чекланиши мумкин. Шанба куни турмушда нохуш тасодиф хавфига дуч келишингиз эҳтимоли кучли. Саломатлигингизни диққат билан кузатинг, бирор ўзгариш сезсангиз дарҳол шифокорга мурожаат қилинг.

СИГИР (21 апрель — 21 май)

Касб-кор соҳасида кескин вазиятга дуч келасиз. Ҳафта муҳим режаларнинг бузилиши билан бошланади. Яхши таниш бўлмаган кишилардан эҳтиёт бўлинг. Тижоратга доир сирларингизни ҳам янги танишган тижоратчиларга ишониб айтманг. Севги бобида бутун ҳафтага чўзиладиган низо юз бериши эҳтимол. Жамоат тартибини сақлаш ходимлари билан ихтилофга бормаслик учун ўзингизни қўлга олиб юринг.

ЭГИЗАКЛАР (22 май — 21 июнь)

Бутун ҳафта давомида бадбинлик, нохуш кайфиятларга қарши курашишингизга тўғри келади. Жароҳат олиш ёки жиддий асабий зўриқиш хавфи бор. Асосий воқеалар оила даврасида бўлиб ўтади. Англашилмовчиликлар ҳафта охирида юз бериши мумкин, уларга арзимаган нарса сабаб бўлади. Ўзингизни назорат қилишга уриниб кўринг — сиз, айниқса жума куни босиқ бўлишингиз керак.

Нуфузли кишиларнинг ёрдами туфайли моддий аҳволингиз яхшиланади. Ҳафта охирида фаол бўлинг.

ҚИСҚИЧБАҚА (22 июнь — 23 июль)

Жуда кўп йиғилиб қолган ахборотни саралаш ва «Молия» бўлимига тааллуқли ахборотларга алоҳида эътибор бериш лозим. Иш билан боғлиқ ҳолда аввалроқ режалаштирилган режалар муваффақият билан амалга ошади. Ўз ички сезгингизга ишонинг — у панд бермайди.

АРСЛОН (24 июль — 23 август)

Ҳафта давомида муваффақиятга эришишингиз мумкин. Бироз саъй-ҳаракат сарфлаб, касбга доир салоҳиятингизни намойиш қилсангиз, яхшигина пул ишлаб олиш имконияти пайдо бўлади. Ҳафта охирида енгилгина хасталаниш сизни тўшакка ётқизиб қўйишга қодир.

БОШОҚ (24 август — 23 сентябрь)

Бутун ҳафта оиладаги машмашалар, ишхонада ҳамкасблар билан низоларда ўтади. Юзага келган вазиятдан қутулиш йўлини топишга ҳаракат қилинг. Атрофингиздагилар билан муомалада сабр-тоқат ва эҳтиромли бўлинг. Ҳафта охирида табиат қўйнига чиқиб, мириқиб дам олиш тавсия этилади.

ТАРОЗИ (24 сентябрь — 23 октябрь)

Узоқ давом этган турғунликдан сўнг меҳнат жараёнига далиллик билан киришсангиз яхшигина натижаларга эришасиз. Чўзилиб кетган молиявий муваффақиятсизликлардан сўнг ғоятда мақбул давр бошланади. Жума куни ўзингизни кўрсатиш, бошлиқлар кўз ўнгида обрўйингизни ошириш, ҳамкасблар ва қўл остингиздаги ходимларнинг ҳурмати ва ишончини қозониш имконияти пайдо бўлади. Мансабда кўтарилишдаги имкониятни қўлдан бой берманг.

ЧАЁН (24 октябрь — 22 ноябрь)

Касбга доир ишлар ажойиб равишда якунланади, молиявий муаммоларингиз ҳал бўлади, оилавий ва шахсий тусдаги бошқа ишларингиз йўлга қўйилади. Лекин юрагингизда гўё оғир тош бор, ҳамма нарсага лоқайдсиз. Яхшилаб дам олинг, фикрларингизни бир ерга жамланг, ўзингизга совға тайёрланг — йўлланма сотиб олиб денгиз сафарига отланинг. Яхши ва ишончли дўст билан бирга дам олиш юзага келган аҳволдан чиқишнинг энг яхши йўлидир.

ЁЙ (23 ноябрь — 21 декабрь)

Хорижий шериклар билан бу ҳафтадаги мулоқотлар ғоятда самарали бўлади. Бизнес — бизнесда, шу сабабли таваккал қилишга, ишни муваффақиятли якунлаш учун ҳийла ишлатишга тўғри келади, лекин бир битимни тузмай туриб, иккинчисига қўл урманг — бир вақтнинг ўзида икки кеманинг бошидан тутиб бўлмайди.

ТОҒ ЭЧКИСИ (22 декабрь — 20 январь)

Чароғон кайфиятингизни бу ҳафта булут қоплайди. Энг оғир кунлар — душанба, чоршанба, пайшанба, жума бўлиб, бу кунлари бизнесда чув тушишингиз ва ҳар қандай бошқа ишда панд ейишингиз мумкин.

ҚОВҒА (21 январь — 19 февраль)

Ижодий жиҳатдан олганда жуда мақбул ҳафта. Оилада сизни яхши тушунишади ва ҳурмат қилишади, хизматдошлар билан муносабатларингиз ҳавас қилгудек. Лекин молиявий масалаларни ҳал қилишга тўғри келади. Қўлни ковуштириб ўтирмай, ҳаракат қилсангиз муаммолардан дам олиш кунларидаёқ қутула оласиз.

БАЛИҚ (20 февраль — 20 март)

Инжиқтабиат бўлиб қоласиз — гап кўтара олмайсиз. Душанбадан иш қобилиятингиз анча пасаяди, ўзингизни ланж сезасиз. Севгидан четлаб юрасиз. Оилада ва ишхонадаги ихтилофлардан, севимли кишингиз хиёнатидан эҳтиёт бўлинг. Ҳафтанинг энг муваффақиятли куни сешанба.

• Ҳуқуқий демократик давлат сари •

МАЪНАВИЙ МАЖБУРИЯТ

[illegible]

[illegible]

...борилмоқда.

Ҳуқуқий давлат ҳақида узоқ ва яқин ўтмишда турли-туман фикр-мулоҳазалар, орзу-ғоялар олға суриб келинган. Эндиликда мустақиллик ва бозор муносабатлари шароитида ҳуқуқий давлатни бунёд этиш давлат қурилиши ва демократияни авж олдириш соҳасидаги муҳим ижтимоий-сиёсий вазифадир. Ҳуқуқий давлат қу-ришнинг назарий асослари ва амалий [illegible] И.А.Каримовнинг «Ўзбекистон келажаги буюк давлат», «Буюк келажагимизнинг ҳуқуқий кафолати», «Ўзбекистоннинг сиёсий-ижтимоий ва иқтисодий истиқболининг асосий тамойиллари», «Ўзбекистон иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш йўлида» ва бошқа асарларида чуқур белгилаб берилган. Ҳуқуқий давлат қурилар экан, аввало жамиятда умумий маданиятни юксалтира боришга, кишиларнинг маънавий камолотини тобора бойитиб боришга ҳаракат қилинмоқда. Ҳуқуқий давлат сари бориш жараёнида ҳуқуқ ижодкорлиги билан шуғулланувчи давлат органлари жамият ҳаётининг барча соҳаларидаги ижтимоий муносабатларни яхши йўл билан, бўлажак ҳуқуқий нормани бажарилишини таъминловчи чора тадбирларни ҳам белгилаш унинг ижтимоий, иқтисодий оқибатларини олдиндан кўра билишни ўз олдиларига мақсад қилиб қўйишган. Бунда ҳуқуқ нормаларининг бошқа ижтимоий нормалар билан ҳамкорликда ҳаракат қилиши назарда тутилгандир.

Ҳуқуқий давлатда ижтимой, иқтисодий, сиёсий, ташқи муносабатларни тартибга солиб турувчи такомиллашган Конституция, қонунлар ва бошқа норматив ҳуқуқий ҳужжатларнинг мавжуд бўлиши ва ҳаракат қилиши, тегишли давлат органлари назорати остида барча субъектлар томонидан бажарилиши талаб этилади. Бу йўналишда ҳозирдаёқ кўплаб ҳуқуқий актлар яратилди ҳамда амалга киритилди. Норматив ҳуқуқий ҳужжатлар ўз моҳияти ва мазмуни жиҳатдан демократия, адолатли, инсонпарвар бўлиб давлат ва фуқаролар ўртасидаги барча муносабатларни, ҳокимиятнинг бўлиниши принципларини Конституция ва қонунларнинг устиворлигини, давлат идоралари ҳуқуқий мақоми ҳамда ваколатларини тобора аниқ белгилаб боради.

Фуқаролар ва мансабдор шахслар юксак ҳуқуқий билимга, ҳуқуқий маданиятга, ҳуқуқий онгга эришмоғи лозим, ҳуқуққа ҳурмат ва унга амал қилиш келажакда одат қоидасига айлана боради. Юридик таълим, юридик фан, шунингдек ҳуқуқий билимлар ва амалиёт тарғиботи юксак даражада ривож топиши кўзда тутилади. Ҳуқуқ нормалари халқаро андозаларни ҳам ҳисобга олган ҳолда мавжуд ижтимоий муносабатларни ҳамда Ўзбекистоннинг ўзига хос хусусиятларини ифодалаб ҳаракат қилувчи қоидалардан иборат бўлмоғи талаб этилади. Хуллас, ҳуқуқий давлатнинг асосий белгиси шуки, бу давлат ҳуқуқ доирасида ҳаракат қилади, унинг жамият ва инсон билан бўлган барча муносабатлари ҳуқуқий нормаларга асосланади. Ўз навбатида ҳуқуқ ҳам ихтиёрий ва давлат таъсири орқали ижро этиб борилади.

Бизнингча, ҳуқуқий давлатнинг [illegible]

[illegible] лар қонунийликка ва ҳуқуқий тартиботга риоя қилиш, уларни мустаҳкамлаш, юридик фактларга нисбатан ҳуқуқ нормаларини қўллаш йўли билан ҳуқуқий давлатни барпо этишга ҳисса қўшади. Бунда қонунларнинг аниқ ва бир хил бажарилиши устидан прокурорлар назоратининг аҳамияти каттадир.

Сиёсий партиялар ва жамоат ташкилотлари мамлакатда ҳуқуқий сиёсатни белгилашда ҳуқуқий ҳужжатларга риоя қилинишида қатнашадилар. Масалан, касаба уюшмалари меҳнат муносабатларини тартибга солувчи нормаларнинг бажарилишида фаол иштирок этадилар. Ҳуқуқий давлатнинг юзага келишида юридик шахслар ҳиссаси анча салмоқлидир. Улар ҳуқуқий ҳужжатларга риоя қилиш, улардан фойдаланиш йўли билан ҳуқуқий муносабатларга кирадилар, ўзаро ва фуқаролар билан алоқаларни шартномалар орқали ҳал этадилар, судда ва хўжалик судида даъвогар ва жавобгар бўлиш йўли билан ўз манфаатларини қўриқлайдилар. Қонунларни тўғри ва аниқ ижро этишда мансабдор шахсларни алоҳида масъулияти мавжудлигини таъкидлаб, Президентимиз И.А.Каримов Олий Мажлиснинг II-сессиясида шундай деган эди: «Агар мансабдор шахсларнинг ўзлари қонунларни оёқ ости қилса, мазкур қонунларнинг ўзи обрўсизланади, янаям тўғрироғи, жамиятнинг маънавий асосларига путур етади». Чунки оддий фуқаро давлат номидан иш кўрувчи мансабдор шахсларнинг ўзлари қонунларни қандай бажараётганига кўпроқ эътибор беради.

Фуқоролар ҳуқуқий давлатнинг бунёд этилишидан тубдан манфаатдордирлар. Шу боисдан улар ҳуқуқий давлатини қуриш жараёнида қуйидаги асосий йўналишлар бўйича фаолият кўрсатадилар.

Фуқароларнинг қонун ва бошқа норматив ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини муҳокама қилишдаги иштироки ҳуқуқий давлат шаклланишининг муҳим омилидир. Мазкур лойиҳалар умумхалқ муҳокамаси учун матбуотда эълон қилиниши ёки тегишли давлат органларига, илмий ўқув муассасаларига фикр-мулоҳазалар билдириш мақсадида юборилиши мумкин. Билдирилган ижобий ва танқидий таклиф-фикрлар лойиҳаларни янада такомиллаштиришга ёрдам беради. Таклифларнинг асослантирилиши кўп жиҳатдан фуқаролар, айниқса мутахассисларнинг умумий билимлари даражасига боғлиқдир. Фукаролар ҳуқуқ нормалари ва ҳужжатларига оғиш-

[illegible] ди. Улардан фойдаланиб, фуқаролар турли-туман шартномаларнинг иштирокчилари бўла оладилар.

Жиноят содир этилган, ҳуқуқ нормалари бузилган ёки уларга риоя қилинмаган тақдирда фуқаролар мазкур иш бўйича гувоҳлик бериш, эксперт ёки таржимонлик вазифасини бажариш, судда даъвогар ёки жавобгар бўлиш орқали ҳам қонунийлик ва ҳуқуқий тартиботни мустаҳкамлашга, қолаверса жамиятда адолат ўрнатишга ўз шахсий ҳиссаларини қўшиш имкониятига эгадирлар. Шу йўллар билан ҳам улар ҳуқуқий давлат шаклланишига кўмаклашадилар. Чунончи, ҳар бир шахс ўз ҳақ-ҳуқуқларини талаб қилиб чиқишининг ўзи жамиятда қонунчиликни мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Ҳуқуқий давлат барпо этилишида фаол қатнашиш учун фуқаролар ўзларининг ҳуқуқий билимлари ва маданиятини доимо бойитиб туришлари лозим. Чунки ҳаёт бир жойда турмайди, янги ҳуқуқий ҳужжатлар тушунчалар юзага келади, сўнгра ижтимоий муносабатлар-қатнашувчилар сафига доимо янги, ёш авлод қўшилиб боради.

Мамлакатимиз тараққиёти, иқтисодиётимиз ривожида барча хўжалик субъектларнинг юридик нормалар ва қоидаларга қатъий амал қилишларни таъминлашда ҳуқуқни муҳофаза этиш идоралари ходимлари ҳам муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Президентимиз И.А.Каримов алоҳида таъкидлаганидек «Қонуннинг устиворлиги-ҳуқуқий давлатнинг асосий принципидир. У ҳаётнинг барча соҳаларида қонуннинг қатъиян ҳукмронлигини назарда тутади. Ҳеч бир давлат органи ҳеч бир хўжалик юритувчи ва ижтимоий-сиёсий ташкилот, ҳеч бир мансабдор шахс, ҳеч бир киши қонунга бўйсуниш мажбуриятидан холос бўлиши мумкин эмас».

Ўзбекистон Республикаси халқларининг мақсадлари ижтимоий йўналтирилган барқарор бозор иқтисодиётига, очиқ ташқи сиёсатга эга бўлган кучли демократик ҳуқуқий давлатни ва фуқаролик жамиятини барпо этишларида Президентимиз И.А.Каримов томонидан ишлаб чиқилган беш тамойил муҳим аҳамиятга эгадир.

— Биринчидан, иқтисодиётни мафкурадан батамом холи қилиш. Иқтисодиёт сиёсатдан устун турмоғи унинг ички мазмунини ташкил қилмоғи, айнан иқтисодиёт, уни янада ривожлантириш муаммолари ҳозирги сиёсатнинг мазмуни эканлиги кўрсатилгандир.

— Иккинчидан, мураккаб ўтиш даврида давлатнинг ўзи бош ислоҳотчи бўлиши зарурлиги, давлат бу-

[illegible] бозор иқтисодиётига эга бўлган демократик жамият барпо этишдан иборат пировард мақсад унга олиб борувчи ҳар бир босқичда ўз ифодасини топмоғи керак. Ҳар бир босқични шакллантириш мақсадлар уйғунлигини ва уларга изчиллик билан эришишликни таъминлаши зарур. Ҳар бир босқич учун қўйилган аниқ вазифалар, бу вазифаларни ҳал қилишнинг пухта ишлаб чиқилган механизмигина танлаб олинган мақсад сари босқичма-босқич ишонч билан олға боришни таъминлайди. Бу ҳол куч ва ресурсларни олдимизга қўйилган вазифаларни бажаришга йўналтириш энг муҳим устиворликларни аниқлаш иқтисодий ислоҳот жараёнини ана шу мақсадларга эришишга бутунлай бўйсундириш имконини беради. Бир босқични тамомлагандан кейингина зарур шарт-шароитларни яратиб, янги босқичга ўтиш мумкин. Иқтисодий ислоҳотлар бозор муносабатларининг реал механизмларини аста-секин, қадамбақадам шакллантириб бориши зарур. Бу механизмлар дарров ишга тушиб кета олмайди, улар аста-секин созланади, йўлга қўйилади. Ҳар бир босқичда тафаккуримизни ўстириб, эришилган реал натижалар билан одамларни янги тузумнинг афзаллигига ишонтирибгина ислоҳотларни охиригача амалга ошира оламиз. Иқтисодий структураси ривожланган, самарали ижтимоий муносабатларга эга бўлган жамиятни қура оламиз.

Шубҳасиз Ўзбекистондаги халқчил, инсонпарвар, одил, ҳуқуқий давлат Фаробийнинг фозил давлати, Навоийнинг адолатли давлати, шоҳ Маъмуннинг маърифат ва илмга асосланган давлати, Амир Темурнинг улуғвор, мустаҳкам, марказлашган, қудратли қўшинли, солиқ сиёсати мукаммал ишлаб чиқилган, тартиб-интизом ва қонунга асосланган давлати. Бобурийларнинг бунёдкор, ободончиликка катта эътибор берган, Шарқ ва Ғарб маданиятини ўзида мужассамлаштирган давлат бўлади. Шу боисдан ҳам юртбошимиз жаҳон узра Ўзбекистон — келажаги буюк давлат бўлади, деб баралла таъкидладилар. Буюк давлатни буюк фуқаролар, инсонлар барпо қиладилар. Демакки, Ўзбекистон буюк давлат бўлиши ва қонун устивор бўлиши учун азиз ватандошлар, ҳар биримиздан буюклик фазилати талаб этилади.

Ғайбулла САФАРОВ,
Қашқадарё вилоят ҳокимлиги Адлия бошқармаси бошлиғи.

• *Адолат торозуси нега оғди?*

АСОССИЗ МОЖАРОЛАР, ҚАҚШАГАН АСАБЛАР

Бир фуқаролик иши юзасидан бошланган можаро нега узоқ вақт давом этди. Шуниси ғалатики, бу ишда асосий даъвогар ноҳақ, жавобгар эса ҳақ эди.

Мазкур иш аввал уч мартта судда кўриб чиқилди. Аслида можарони судсиз адолатли ҳал қилиш мумкин эди. Бироқ даъвогар Комила Комилова, унинг умр йўлдоши бировнинг қонуний уйини бизники деб туриб олишди. Жавобгар ҳисобланган Ғуломжон Турдиев ва унинг рафиқаси эса ўз ҳуқуқлари поймол қилинишига қарши курашдилар. Афсуски, ҳақиқат ҳа деганда юзага чиқавермади...

Воқеага аниқлик киритиш учун гапни бир бошдан бошлашга тўғри келади. 1989 йилда месхети туркларининг Ўзбекистондан кўчиб кетиш жараёни бошланди. Ўшанда Гулистон туманидаги «Улуғбек» (собиқ Ленин номли) жамоа хўжалигидаги кўчиб кетаётганлардан бир неча оиланинг ҳовли-жойи тезда сотилмади. Шу сабабли жамоа хўжалиги бу уйларни ўз ҳисобига олиб, уларнинг эгаларига уй ҳақини тўлади. Демак, мазкур уйлар хўжалик мулкига айланди. Шу уйлардан бири Аҳмад Мушировга қарашли бўлган эди.

Кейинчалик жамоа хўжалиги бу уйларни ўз аъзоларига сотди. А. Мушировдан олиб қолинган уй бир-бирига қўшилмаган иккита мустақил ҳовли-жойдан иборат бўлганлиги учун бирини Комиловларга, иккинчисини, яъни кичикроқ, аммо янги қурилганини Турдиевларга сотишга қарор қилинди. Хуллас икки хўжалик қўшни бўлиб яшай бошлашди. Орада ҳеч қандай гап-сўз йўқ эди.

Анча вақт ўтгач, хўжалик Комиловларга уй ҳақини тўлаш ҳақида талабнома ёзди. Аслида иккала уйнинг баҳоси 25578 сўм — қилиб белгиланган эди. Бироқ Комиловларга ёзилган хатда бухгалтерия ходимининг эътиборсизлиги оқибатида унинг уйи 25578 сўм эканлиги ва бу пул тезда тўланиши зарурлиги кўрсатилди. Комиловлар бу пулни тўладилар ва шу кундан бошлаб иккала уй ҳам бизники, Турдиевлар уйимизни бўшатиб берсин, деб туриб олдилар. Турдиевлар эса уйдан чиқмадилар. Чунки иккинчи уй уларнинг қонуний мулки бўлиб қолган эди.

Комиловлар бўш келишмади. Улар аюҳаннос солишиб турли идораларга югурдилар. Пировардида можарони адолатли ҳал қилиш учун иш судга оширилди. Дастлаб ишни Сайхунобод туман суди кўриб чиқди. Турдиевлар: «ҳайрият, энди бизнинг қонуний ҳуқуқимиз тикланадиган бўлди», дейишиб енгил нафас олдилар. Бироқ суд адолат юзасидан иш кўрмади. Уй Комиловларга тегишли, деб нотўғри қарор чиқарди. Турдиевлар ажабландилар, жамоа хўжалиги раҳбарлари таажжубда қолдилар...

Ишни вилоят суди кўриб чиқиб, қайтадан муҳокама қилиш учун Гулистон туман судига юборди. Бу сафар ҳам Комиловларнинг ёлғон гаплари инобатга олинди. Фуқаролик ишидаги ҳужжатлар, кўплаб гувоҳлар, жумладан жамоа хўжалигиниг раиси, касаба уюшмаси раҳбари, кишлоқ кенгаши вакиллари ва бошқа ҳақгўй одамларнинг тўғри кўргазмалари сариқ чақага арзимас нарса бўлиб қолаверди.

Ниҳоят можарони ҳал қилиш навбати вилоят судининг фуқаролик ишлари бўйича судлов ҳайъатига келди. Бу ерда иш атрофлича кўрилиши, тўпланган барча ҳужжатлар эътибор билан ўрганилиши лозим эди. Афсуски, вилоят судида ҳам юзакичиликка, бирёқламаликка йўл қўйилди. Гулистон туман суди уйни Комиловларнинг мулки деб топиб, Турдиевларни бу уйдан чиқиб кетиши, шунингдек, жамоа хўжалиги бошқарувининг иккинчи уйни Турдиевларга берганлик ҳақидаги қарори ва олди-сотди тўғрисидаги нотариал идора тасдиқлаган ҳужжатни бекор қилиш юзасидан Комиловлар томонидан қилинган даъвони қаноатлантирди.

Юқоридаги қарорлари билан Гулистон туман суди ҳам, вилоят судининг фуқаролик ишлари бўйича судлов ҳайъати ҳам фақат фуқаро Турдиевларнинг эмас, балки Улуғбек номли жамоа хўжалиги бошқарувви ва нотариал идора ҳуқуларини ҳам поймол қилишган.

Оқ қорага, адолат қонунбузарликка айланиши мумкин эмасди. Охир-оқибатда ишни тўғри ҳал қилишга вилоят прокуратураси киришди. Прокурор тақдимномаси республика прокуратурасида ўрганиб чиқилди. Оқибатда Гулистон туман судининг 1995 йил 2 августдаги ва вилоят суди фуқаролик ишлари бўйича судлов ҳайъатининг 1995 йил 30 август қарорларига протест келтирилди. Ишни қайта кўриб чиқиш учун яна Сирдарёга қайтарилди.

Ниҳоят, АДОЛАТ қарор топди. Боёвут туман суди 1996 йил 6 март куни қарори билан Комила Комилованинг даъвосини рад этди. Турдиевлар узоқ муддатли изтиробдан сўнг эркин нафас ола бошладилар. Уларнинг қонуний ҳуқуқи тикланди.

Суд жараёнлари ҳақидаги тасаввуримиз тўлароқ бўлиши учун яна баъзи гапларни айтиб ўтиш ўринли, деб ҳисоблаймиз. Фуқаролик ишида ҳуқуқшуностина эмас, оддий фуқаролар тушунадиган ҳужжатлар бор. Масалан, жамоа хўжалиги Аҳмад Муширов билан олди-сотди шартномаси тузган. Ўз навбатида Турдиевлар ҳам уйни сотиб олиш ҳақида жамоа хўжалиги билан шартнома тузган. Бироқ Комиловлар билан жамоа хўжалиги ўртасида бундай шартнома йўқ. Бундан чиқдики, Комилова уйнинг қонуний эгаси ҳисобланмайди.

Даъвогар қонуннинг бу томонларини тушунмаган бўлиши мумкин. Лекин суд нега бу ҳолатни ҳисобга олмади. Бунинг устига Гулистон туман суди ўз мажлисига жавобгарларни чақирмаган, жавобгарлик шикояти билан улар таништирилмаган. Вилоят судининг фуқаролик ишлари бўйича судлов ҳайъати эса қонуннинг ана шундай бузилишларини беписанд ҳатлаб ўтиб, туман судининг адолатсизликка асосланган қарорини қўллаб-қувватлаган. Ўзингиз ўйлаб кўринг: Турдиевлар қанча изтироб чекдилар. Улар дастлаб одил судимиздан ҳам норози бўлдилар. Улар бундай бўлишини ўз тасаввурларига сиғдира олмаган эдилар. Лекин улар бир эмас, учта маҳкамада адолатсизликка дуч келдилар. Бундай ҳолат асабларни қақшатмайдими ахир!

Саминжон СУЛТОНОВ,
Турдибой СОЙНАЗАРОВ,
«Адолат» мухбири.

ЧЕКИШ — СОҒЛИҚ ДУШМАНИ

• Тамаки одамни барвақт қаритади, кўзларини нурсизлантиради, юз терисини буриштиради, тишларини чиритади, оғзини саситади ва киприкларининг тўкилишига сабаб бўлади.

• Чекиш натижасида одамнинг овози дағаллашади, кайфияти бузуқ бўлади, бошида, кўкрак қафасида оғриқ туради, иш қобилияти сусаяди.

• Тамаки жинсий аъзоларга ёмон таъсир қилиб, зурриётнинг ногирон бўлишига олиб келади.

• Чекувчи кишининг аъзолари заифлашиб, ҳар хил касалликларга мойиллиги ортади.

• Чекувчи киши рак касалига чалиниши эҳтимолдан узоқ эмас.

• Чекувчи киши ўзинигина эмас, атрофдагиларни ва оила аъзоларини ҳам заҳарлайди.

• Шифокор олимлар ҳисобича, ҳар бир чекилган сигарета одамнинг 5,5 минут умрини эговлаб ташлайди.

• Англияда XVI аср охирида тамаки чеккан «айбдорлар»нинг бошини танасидан жудо қилганлар, сўнгра қатл қилинган кишини бошини ҳаммага намойиш қилиш учун ёғоч учига илиб, майдонга қўйиб қўйганлар. Тамаки мухлисларига унинг ватани Испаниянинг Америкадаги мустамлакаларида ҳам қаттиқ жазо чоралари кўрилган. Шундай воқеа маълум, 1692 йилда Сантьяго шаҳрида папанинг ҳукми билан яширинча чеккан 5 роҳибни монастир девори орасига тириклайин қўйиб, суваб юборилган.

— Қаттиқроқ ўқинг, қизиқ экан!

Турғунбек МАҲКАМОВ олган сурат.

02 Хабар қилади

НАФС БАНДАСИ

Жиззах шаҳар банки нозири Г. Э.нинг нафси ҳакалак отиб кетганлиги азалдан маълум эди. Лекин кўза ҳар куни эмас, кунида синаркан. Яқинда у кредит пули олишни расмийлаштириб бериши эвазига фуқаро Ф. Ҳамидовадан 1500 сўм пора олаётганда ички ишлар ходимлари томонидан ушланди. Ҳозир эса устидан тергов ишлари олиб борилмоқда.

ТОШБАҚА ВА ЧАЁНЛАР

Тошбақа билан чаён ҳақидаги масални ҳаммамиз яхши биламиз. Яқинда Тошкент шаҳрида худди шунга ўхшаш воқеа юз берди.

Фуқаро Б. Примов ўз машинасида уйига қайтаётган эди, бир неча йўловчи қўл кўтаришиб, Юнусободга элтиб қўйишини илтимос қилишди. Машина манзилга етгач, йўловчи «чаён»лар миннатдорчилик ўрнига машина эгасини қўрқитиб, унинг 1800 сўм пулини, узук ва қўл соатини тортиб олишди. Лекин тезкорлик билан кўрилган чора-тадбирлар натижасида «чаён»лардан биттаси қўлга олинди. Ўз-ўзидан маълумки, қолганлари ҳам қочиб узоққа боришолмайди.

СПОРТ

СОВРИНДОРЛАР АНИҚЛАНДИ

Юртимиз азалдан довруғ таратган полвонлари билан машҳур. Кўпчилик вилоятларда ҳозир ҳам тўйлар, турли байрамлар курашсиз ўтмайди. Кейинги пайтда Ўзбекистонда миллий курашга яна ҳам катта эътибор берила бошланди. 1992 йилдан бери кураш бўйича халқаро турнирнинг ўтказилаётгани фикримизнинг далили бўла олади.

Куни-кеча Шаҳрисабз шаҳрида Соҳибқирон Амир Темур таваллудининг 660 йиллигига бағишланган халқаро турнир тантанали суръатда очилди. Ҳисор ўйингоҳида давом этган ушбу кураш мусобақалари иккинчи маротаба ўтказиляпти.

Аввало турнирни юқори савияда ўтиши учун жуда катта тайёргарлик кўрилганини алоҳида таъкидлаш лозим. Спортчиларнинг машқ қилишлари, дам олишлари учун барча шароитлар муҳайё. Мусобақаларда қатнашиш учун номдор полвонлари билан жаҳонда довруғ таратган Грузия, Туркманистон вакиллари ҳам ташриф буюришган.

Бундан ташқари, Ўзбекистоннинг тўққиз вилояти ва Қорақалпоғистон Республикаси, шунингдек, Тошкент шаҳридан келган 180 нафарга яқин курашчи ўз маҳоратларини кўрсатиш учун шай бўлишди. Мусобақаларни тантанали очилиш маросимида полвонлар ва томошабинларни Қашқадарё вилояти ҳокими Озод Пармонов табриклаб, турнирни очиқ деб эълон қилди.

Мусобақа байроғини 1992 йилда ўтказилган 1-халқаро турнир ғолиби, Ўзбекистон Республикаси Президенти совринни соҳиби Абдуқодир Пирматов кўтаради. Мусобақа машъалини эса Американинг Атланта шаҳрида ўтказилган XXVI ёзги Олимпиада ўйинлари қатнашчиси, дзюдочи Алишер Мухторов ёқди.

Беллашувни Касби туманида яшовчи 70 ёшлик Суяр бобо ҳамда косонлик 74 яшар Жўра боболар бошлаб бердилар ва ёшларга мувaффақият тилаб, дуо қилдилар. Сўнгра расмий учрашувлар муросасиз курашлар остида қизғин тус олиб кетди. Шу куни 60, 66, 73, 81, 90 ва 90 килограммдан юқори вазн тоифалари бўйича кураш тушаётган полвонлар ўртасида совриндорлар аниқланди.

12 сентябрь куни мутлоқ ғолиблик учун кураш бошланди. Ўз вазн тоифаларида Фарҳод Хўжамов (60 кг. Шаҳрисабз), Тўра Авлоқулов (66 кг. Шаҳрисабз), Инат Ибрагимов (73 кг. Шаҳрисабз), Исоқ Аҳмедов (81 кг. Қашқадарё вилояти), Баҳром Авазов (90 кг. Қашқадарё вилояти), Абдуқодир Пирматов (90 кгдан юқори. Шаҳрисабз)лар ғолиб чиқишди. Мутлоқ вазн тоифасида эса, қашқадарёлик Баҳром Авазов ғолибликни қўлга киритди.

Унга Президентимиз таъсис этган олий соврин — «Нексия» автомобилининг калити ва зотдор от топширилди. Иккинчи ўринни эгаллаган Маҳмадўст Тошевга эса «Тико» автомобили, учинчи ўрин соҳиблари сурхондарёлик Эрали Маҳмарасулов ва грузиялик Георги Гамхиташвилиларга Республика «Камолот» жамғармасининг қимматбаҳо совғалари тақдим этилди.

К. РИХСИЕВ.

«КОНСТРУКТОР» ИЛМИЙ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ

Юқори малакали, иш стажига эга бўлган сут саноати муҳандис технологлари, чилангар ва электр пайвандчиларини

ИШГА ТАКЛИФ ЭТАДИ

Иш ҳақи камида — 4000 сўм.

Манзилгоҳ: Тошкент шаҳри, Ғани Мавлонов кўчаси, 33-уй

Телефонлар: 34-21-01, 35-18-87

АДОЛАТ
• Адолат кучли, куч эса адолатли бўлмоғи лозим
Adolat عدالت justice

Муассис: Ўзбекистон «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши ва «Адолат» газетаси ижодий жамоаси.

Бош муҳаррир: Тўхтамурод ТОШЕВ.

Қабулхона телефони: 33-41-89

Таҳрир ҳайъати: Турғунпўлат ДАМИНОВ, Абдували ҒУЛОММАҲМУДОВ, Улуғбек ДОНИЁРОВ, Анвар ЖЎРАБОЕВ, Нажмиддин КОМИЛОВ, Акмал ҚОСИМОВ, Мукимжон ҚИРҒИЗБОЕВ, Тўхтамурод ЖЎРАЕВ, Каримжон РИХСИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Абдурафиқ АҲАДОВ, Чоржау АБДИРОВ, Алижон ЮСУПОВ, Баҳодир УМИРЗОҚОВ, Жўра ЙЎЛДОШЕВ, Мукаррамхон АЗИМОВА, Турғунбой МАДИЁРОВ, Рустам АҲМАДАЛИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Шуҳратжон АЛИМАТОВ, Муҳаммад ЮСУФ.

Навбатчи муҳаррир —Шаҳзода ХУДОЙБЕРДИЕВА. Навбатчи —Ҳикматуллоҳ ҚОДИРОВ.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 140.
Буюртма Г— 0535.
Газета офсет усулида, А-2 форматда чоп этилди.
Баҳоси эркин нархда.

Газетада чоп этилган факт ва рақамлар учун муаллифлар масъулдирлар. Таҳририят келган хатларга жавоб қайтармайди. «Адолат»дан кўчириб босиш фақат таҳририят рухсати билан амалга оширилади.

МАНЗИЛИМИЗ:
700000,
Тошкент ГСП
Матбуотчилар
кўчаси 19.